

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjema nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROBNIŠTVO:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocanova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — — — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POLITIČNI TEROR V NEMČIJI

Krvavi poboji se nadaljujejo po vseh nemških mestih — Nenaden prihod Hitlerja v Berlin

Berlin, 6. avgusta. Sklepi državne vlade za pobijanje terorja so bili sprejeti v tem amisu, da bodo stopili v veljavo šele v treh dneh, ako do tedaj ne bo nastopil mir. Ako bi se še dalje vršili nemiri, bi zasila odredba o teh ukrepih takoj stopila v veljavo. Zasila odredba je že izgotovljena ter potrebuje samo še podpis državnega predsednika. — Z vodstvom poslov pruskega notranjega ministrstva poverjeni dr. Bracht je na podlagi poročil posameznih policij, predsednikov sestavljen statističko političnih napadov v času od 1. junija do 20. julija za vse prusko ozemlje, razen Berlina. Po tej statistiki je bilo v tem času izvršenih 322 političnih napadov, ki so zahtevali 72 smrtnih žrtev, dočim je bilo 497 oseb hudo ranjenih. Na podlagi policijskih poročil je bilo v 203 primerih napadov na komuniste, v 75 narodni socialisti, v 21 pa člani »Reichsbannerja«. V 23 primerih se ni mogla ugotoviti krivda. Glede na politične izgrede opozarja dr. Bracht ponovno, da bo storil vse za zaščito življenja ter imetja in da bo brez obzira nastopil proti krivcem, ne glede na to, ali pripadajo desni ali levi.

Kraljevec, 6. avgusta. V pretekli noči so se v več mestih vzhodne Prusije pripleli izgrede, pri katerih je bilo razbitih mnogo šip izložen iz zasebnih stanovanj. V Tilsitu je bilo iz avtomobila oddanih 9 revolverjskih streliv. Domnevajo, da so bili namenjeni stanovanju znanega komunističnega voditelja. V vseh primerih so storilci pobegnili.

Do novega terorističnega dejanja je prišlo v Lycku na vzhodnem Pruskem, kjer je bilo pobitih več izloženih šip. V Elbingu so komunisti zaklali dva narodna socialisti, ki so ju morali prepeljati v bolnico. V Markovcu je bil izvršen napad z ročnimi bombami proti stanovanju komunisti. Škoda je precejšnja.

Uradno objavljajo, da je del terorističnih dejanj v Kraljevcu sedaj pojasnjen. Izvedli so 21 članov narodno-socialističnih organizacij, ki so bili udeleženi pri napadu na dom strokovnih organizacij in pri drugih nasiljih. Ostali napadi še niso pojasnjeni.

Berlin, 6. avgusta. Kakor poročajo iz Chemnitz, je prišlo v neki tamkajšnji kavarni do krvavega spopada med narodni socialisti in dvema gostoma. V kavarni, kjer so se zbirali narodni socialisti, sta se pojavila dva gosta, o katerih ni bilo znano njuno politično prepričanje. Narodni socialisti so ju izsilili, gosta pa sta na izsiljevanje odgovorila. Tedaj so pričeli narodni socialisti nanju streljati in so enega izmed njih hudo ranili.

Vratislava, 6. avgusta. V pretekli noči so z nekega mimoidočega avtomobila streljali v spalnico predsednika socialno-demokratske organizacije dr. Ecksteina, ki pa k sreči ni bil ranjen.

Berlin, 5. avgusta. Predsednik »Reichsbannerja« poslanec Keltermann in voditelj socialnih demokratov so se zaradi krvavih terorističnih dejanj, ki so jih izvršili narodni socialisti v poslednjih dneh, zgledno pri notranjem ministru Gaylu in zahtevali odpoštni. Izročili so mu podatke, po katerih so narodni socialisti po ukinitvi prepovedi napadalnih oddelkov usmrtili 15 članov »Reichsbannerja« 105 pa ranili.

Pobočnik Hitlerja, stotnik na razpoloženo dr. Göring je imel razen z zunanjim ministrom Neurathom razgovor tudi z dr. Brachtom, v katerem je po poročili lista storjeno vse za preprečitev nadaljnjih nemirov.

Monakovo, 6. avgusta. V bavarski javnosti je veliko ogorčenje zaradi državljanske vojne, ki se po malem neprestano nadaljuje. Tako piše »Bayerische Staatszeitung«, da živi nemško prebivalstvo na podlagi vladnih odredb na videz v premirju, v resnici pa se pred očmi državne vlade

pobijajo politični nasprotniki med seboj na način, ki je podoben srednjeveškim razmeram. List vprašuje, kje ostajajo drakonski ukrepi, s katerimi je zagrožena državna vlada, če se bodo nadaljevala politična obračunavanja z orožjem, in kje so znaki, da ne postopa državna vlada samo polovičarsko in da hoče končno res izkoreniniti sramotne razmere. Državna vlada je kljub svojemu začasnemu značaju odgovorna za prehlajanje krvi, ki se vrši zaradi njenega nerazumljivega obotavljanja. Čeprav ima dolžnost, da napravi konec že zaradi ugleda Nemčije povsem odkriti državljanski vojni.

Monakovo, 6. avgusta. »Völkischer Beobachter« zahteva glede na politične spopade, naj se proglašajo obsedeno stanje in prizna pravica samoodbrane narodno-socialističnim organizacijam. Samo v zadnjem mesecu je imela po trditvah tega lista narodna socialistična stranka 28 mrtvih in približno 2.000 ranjenih.

Berlin, 6. avgusta. Pozno ponoči so se razširile vesti, da je Hitler nepričakovano prišel v Berlin. »Deutsche Allgemeine Zeitung« ugotavlja, da se je Hitlerjevo potovanje v Berlin izvršilo v popolni tajnosti. Domnevajo, da so namen njegovega potovanja organizatorični razgovori. Sprejem Hitlerja pri državnem predsedniku za sedaj še ni določen. List spravlja Hitlerjevo potovanje v zvezo s senzacionalnim dejstvom, da je berlinsko glasilo narodnih socialistov »Der Angriff« objavilo včeraj svari narodnim socialističnim napadalnim organizacijam, v katerem pravi, da narodni socialisti nimajo vzroka izgubiti živcev ter zakriviti kakih nepremišljenosti, ki bi prekrizale načrte voditeljev. V Nemčiji bi mogli narodni socialisti v nekaj tednih prevzeti oblast, ako sami ne bodo z nepremišljenostjo onemogočili to možnost in s tem zbudili vtisa, kakor da Hitler svojih pristašev nima več v svoji oblasti.

Višek živahnosti na živilskem trgu

Tako kakor danes, trg že dolgo ni bil založen z živilom vseh vrst

Ljubljana, 6. avgusta. Danes je bil živilski trg razgiban močnejši. Nedvomno je dosegla živahnost na njem višek v tej sezoni, ta sezona pa v tem pogledu prednjači vsem prejšnjim. Ne sicer, da ljudje kupujejo živila mnogo bolj kot včasih, temveč da je živila mnogo več kot jih je bilo kdaj prej in da so se res pocenila tako, kot da smo preboleli vse slabe čase. To je pa dobro znamenje seveda samo za meščane, ki se prav za prav okroščajo s slabimi časi kmeta. Da je bil trg tako živahen, je nekoliko pripomoglo tudi leto vreme in da ni bil tako dobro založen v sredo, ko je mnoge prodajalce zadržalo doma slabo vreme ter so sklenili, da pojdejo na trg v soboto. Poleg tega pa ljudje tudi računajo še vedno s tem, da meščani najraje jedo v začetku meseca in da tedaj ne gledajo mnogo na denar. In najbrž se je precej meščanov tudi vrnilo iz letovišč: vrnilo so se z dobrim čkom, tako rekoč sestradani, zato tembolj vedo ceniti dobrote živilskega trga. Zlasti vedo ceniti Ljubljano po pogovoru »Ljubu doma«, zdaj, ko lahko tudi primerjajo domače cene z letoviščarskimi.

Ze ob 8. je bil tržni prostor popolnoma zaseden, pa tudi na dohodih je bila takšna gnetca, da so se ljudje komaj premikali. Kmetice in Trnovčanke so pa še vedno prihajale ter se rinitle skozi reko ljudi z vozički in košarami, da je bila reka; česa prava babilonska prometna zmešnjava. Do 9. so segle vrste dvokolnic z zelenjavo in sočivjem do Pogačarjevega trga, ob Vodniku se je trg raztegnil do ceste, zlasti ko so se ljudje razložili na tleh in je imelo tepe in klete, nekatere so sedele na lastnih petah. Gospodinjje so se gnetle med njimi, se spotikale ob košare in zadevale povsod ob srečanjih s cekarji druga ob drugo, da so res stransko trpele.

Tudi sadni trg se je danes znatno razširil in prodajalci tudi niso imeli dovolj tržnih miz. Jerbasi in košare z jagodami in drugim sadjem, so bili razloženi kar po cesti. Jagod na ni bilo dovolj le v jerbasih, temveč raztresenih tudi po tleh. To blago letos ni dragoceno, zlasti borovnice ne, ki jih je bilo zopet na mernike, zato se vseeno, če jih stresesh poln jerbas na cesto. Borovnic ni nihče mnogo kupoval, čeprav so poceni liter po 1.50 do 1.75 Din. Po rdečo maline so prišle gospodinjje kar s škafi, v vedri. Kupovali so jih po 4 Din liter. Teh jago je čedalje več. Pojavile so se tudi že črne maline, ki pa niso tako »popularne«. Zato jih meščani ne kupujejo mnogo, čeprav so poceni, liter 3 Din. Kmet z Došenkega je prinesel nekaj rdečih jagod, ki jih ljudje kupujejo najraje le zato, ker se zdaj redkost, prodajati jih je po 6 Din merica, ki je vsebovala približno pol »ra«. Gob zadnje čase, razen lisic, zopet ni česar je bilo do tedaj. Pojavile se so tudi »te« niso najbrž udeležili nabrati. Prihodni teden jih bo nedvomno zopet dovolj. Davi den jih bo nedvomno zopet dovolj. Tem bolj so pa poceni lisice, ki jih dobijo za dinar zvrhan liter.

Hrušk, češpelj, jabolč in melon je zdaj na kmetekem sadnem trgu že skoraj »v« kot na Pogačarjevem trgu. To sadje pradedajo večinoma le prekupčevalci, ki so najbolj podjetni na trgu. Hruške so zdaj že precej lepe in v primeri s tem poceni, najlepše so prodajali po 4 Din kg, najceneje so pa bile po 3 Din. Po isti ceni so prodajali tudi češpeli. Obeta se, da bomo letos zohali še poceni grozdje, ki ga zdaj prodajajo po 10 Din kg. Danes so prodajali belo in črno. Ljudje so ga pocuškali in požirali slane, pa se jim je zdelo prekuško kot lisici.

Če si stopiš na zelenjadni trg med ogromno zalogo sočivja in zelenjave, si moraš paziti, da se nisi izgubil v lahih tleh. Nekatere gospodinjje so se nedvomno, ker so se vrtele tako dolgo okrog prodajalca, čas se seveda dobro porabile, da ga cenijo desolno, da je zlato, kajti če barantanje se pa tudi »rentira« samo vniči, saj stane košara lepe salate dinar. Če pa barantajo ko končno dobijo tudi za 50 par. Za tistih 50 par pa kupiš veliko kumaro, ki je po 75 par, a treba je barantati tudi za njo. Pri kumarah pa niso gospodinjje samo barantale, temveč so imele nekakšno preizkuševalno komisijo. Pritožujejo se namreč, da so te vražje kumare vedno prečene, toda kako ugotoviti kakšne so? Zbralo se jih je več ter so skupno začele redčati to vprašanje. Pomagal jim je tudi nedolalec, ki je dajala pokušati košče surove kumare. Takrat se je pa gospodinjje same vneto in so začele vse po vrsti šipati kumare ter jih pokušati. Zlomek je na se vedno, ker takšna kumara na trgu brez soli ni drugih začimb ne da pravega okusa, zato so gospodinjje sklenile prinesiti priložnosti kupa sol in kis.

S kupovanjem krompirja je manj opravkov, ker ga ni treba pokušati, vendar je pa treba zato tem bolj barantati. Kdor je več v tem lahko kupi krompir tudi po 75 par kg kot se ga prodajali na debelo na Sv. Petra nasipa. Najbolj cenjen je vda je

vedno strožji fiziol, ki ga lahko kupiš najboljše po 2.50 kg. Dovolj je tudi že zluščenega novega fiziola, ki je po 3.50 do 4 Din liter. Zluščeni grah cenijo gospodinjje za juho čeprav zdaj že ni posebno dober ter se že dobi v njem tu in tam kakšen ocvirk. Toda črvi v grahu niso škodljivi n jih prav lahko prebaviš. Takšen grah je zdaj merica po 1.50 Din. Precej gospodinjje tudi kupujejo že kislo zelje, ki ga Trnovčani drže stalno po 4 Din kg. Kmetje bi morali vzeti za zgled Trnovčane v tem pogledu, pa bi poljski pridelek ne izgubil tako cene. Pri Trnovčankah zeljarijah nič ne pomaga barantanje. Kljub temu za je dovolj tudi zelja po 3 Din kg, ki ga prodajajo neprotokolirani zeljarji. In takšna konkurenca je po vsem trgu, kar dobro vedo gospodinjje ter nikdar ne kupijo od prve prodajalke.

Na kokošem trgu je bila danes prav za prav velika perutninska razstava. Perutnine in jajca je bilo mnogo preveč, za ta tržni prostor, saj je bila takšna gnetca, da so prodajalke tržni stražniki razvrščali ter prestavljali do ceste, gospodinjje so pa skale tež kletke s piščanci ter se prerivala, da so jim kar pokala rebra. Dišave so se širile takšne kot v zatonem kurniku, kar ni čuda, saj je tudi bilo piščancev na vagone. Prispeli so tudi iz Bosne. Cena je nekoliko padla ter si lahko dobil že lepega piščanca po 13 Din. Jajca so prodajali po 50 do 75 par komad.

Tržni stražniki so dobili številk, napredek torej tudi v tem pogledu. In saj je tudi živilski trg od ne do dne bolj močnejši.

Strelna ubila otroka

Novo mesto, 5. avgusta. V sredo ob pol 12. se je zatemnilo nebo nad Mirmko dolino od vseh strani. Temni oblaki so se zbrali nad Sevnico, vasio, ki je pol ure oddaljena od Mirne. Vliho se je nenadoma kot iz škafa, vmes pa se je bliskalo, gnelo in treskalo brez konca in kraja. Pri posamezniku Pučku je sedela družina, pri kosilu, a mali, simpatični, petletni sinko Franci je gledal skozi okno, kako se bliska. Nenadoma se je močno začelo bliskati in istočasno se strašno zagrmelo, mali Franci pa se je molče zgrudil na tla. Udarila je vanj strelna in bil je na mestu mrtve. Strelna je preskočila iz otroka na gosposdarjevo desnico, od tu pa na desno ob starejšega sina Rudolfa. Obema sta desnici popolnoma otrpeli. Strelna je nato izginila neznano kam, menda skozi okno ven, ker v zidu in drugje ni videti nikake praske, ki jo navadno naredi strelna za slovo. Nesreča, ki je zadela gospodarja, je zelo velika. Izgubil je najljubšega sinka in še svojo desnico povrh.

Ko je šlopek po neurju pogledal okrog sebe, je videl, da temu blevu manjka stropa, onemu podu ali hiši tudi manjka stropa, da je ta, oni in tretji kozolec postr. Dobro, da so ljudje že vzeli, povečini, žitne snope iz kozolcev sicer bi bila škoda še večja. — Vihar je dirjal s tako silo, da je v nešteti krajih izruval debela, močna, bukovca debela, polomil pa je veliko mladega lesa. Strelna je udarila tudi v par dreves, seveda pa ni prišlo do večjega požara, ker je ploha sama ugasila ogenj. Med plono pa so padala tudi debela zrna toče, ki pa so bila bolj redka, tako da se opazi po točji prizadejana škoda le v vinogradih in pri koruzi.

Sadna letina je že od začetka kazala »tos« slabo. Sedaj pa nam je vihar otresel skoraj vse nedozorelo sadje, ki ni niti dobro za jabolčnike. Res hude neizgode nas obiščejo prepočesto. Ploha je zblila zemljo tako skupaj, da so bile ponekod kar luže na njivi. Če bo skozi to skorjo mogla priti na dan ajda, dvomimo.

Jutrišnji trgovski shod v Mariboru preložen

Velike poplave v Mandžuriji
Harbin, 6. avgusta. V Mandžuriji so poplavljeni velika ozemlja. Zetev je uničen. Škoda je zelo velika. Promet na vzhodni kitajski železnici je prekinjen. Japonske oddelke, ki so na izoliranih mestih, prehranjujejo iz letal. Upornikom v Mandžuriji ter več tisoč civilnim osebam preti lakota. Javljajo, da je zaradi lakote umrlo že večje število ljudi.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.
Curih, 6. avgusta. Pariz 20.1225, London 17.80, Newyork 514, Bruselj 71.275, Milan 26.195, Madrid 41.75, Amsterdam 206.725, Berlin 122.20, Sofija 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Otvoritev zasedanja senata

Dopoldne je bilo otvoreno po daljšem odmoru zasedanje senata, ki je po izvršenih formalnostih odgodil svoje razprave na 8. t. m.

Beograd, 6. avgusta. Dopoldne se je po daljšem odmoru zopet sestel senat. Seja je bila otvorena ob 11. dopoldne in so se je udeležili vsi člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Sršićem na čelu. Seji je predsedoval predsednik dr. Ante Pavelić, ki je po prečitaniju in odobritvi zapisnika zadnje seje objavil kraljev ukaz o sprejetju ostavke vlade dr. Marinkovića in imenovanju nove vlade dr. Sršića. Zatem je sporočil, da je nenadoma umrl na poti v Beograd senator iz drinske banovine bivši minister in narodni poslanec dr. Vlada Andrić, pri čemer je poudarjal njegove zasluge za državo. Nadalje je prečital kraljev ukaz o imenovanju senatorja dr. Aleksandra Stanišića za bana zetske banovine ter objavil, da je kralj sankcioniral pogodbo o klingeru s Českoslovaško in drugimi državami. Prečitana je bila intepelacija senatorja Milojka Jovanovića na prosvetnega ministra, nato pa zahteva ministra pravde o izročitvi senatorja Milutina Dragovića zaradi tiskovnih pregreškov sodišču. Končno je bilo objavljeno poročilo verifikacijskega odbora, po katerem prihaja na mesto odstopivšega senatorja dr. Stanišića kot član senata odvetnik Jovan Nešković iz Kosovske Mitrovice. Po prehodu na dnevni red je predsednik dr. Pavelić predlagal, naj se vrši prihodnja seja 8. t. m. ob 5. dopoldne z dnevnim redom: volitev »reh članov finančnega odbora, volitev enega člana in namestnika verifikacijskega odbora, volitev enega člana in namestnika imunitetnega odbora.

Beograd, 6. avgusta. Ob 11. dopoldne se je pričela seja Narodne skupščine, ki je prešla po odobritvi zapisnika zadnje seje na volitev petih odborov za zakonske predloge, ki jih je vlada predložila včeraj. Narodni skupščini v odobritve. Prihodnja seja Narodne skupščine bo v ponedeljek ob 9.30 dopoldne z dnevnim redom: zakon o kovanja srebrnega denarja, dopolnitve k zakonu o poslovnem prometu in trošarinah ter izpolnitve zakona o obmejnih četah.

Vlada Andrić

Beograd, 6. avgusta. Sinoči je nenadoma umrl na poti v Beograd senator dr. Vlada Andrić, ki se je hotel udeležiti današnje otvoritve zasedanja senata. V bližini Ulica mu je nenadoma postalo slabo ter je zahteval vode, preden pa so mu jo prinesli, je že izdihnil. Njegovo truplo so prepeljali nato v kapelo užitke bolnice, danes pa v Sarajevo, kjer bo jutri svetan pogreb. Pokojni dr. Vlada Andrić je bil dolgo let minister ter je zapustil najlepše spomine pri vseh, ki so ga poznali. Njegov pogreb bo na stroške senata in se ga bo udeležila posebna deputacija senatorjev z dr. Plojem na čelu, ki bo položila na njegovo krsto tudi venec v imenu senata.

Pobočnik angleškega kralja v Dubrovniku

Dubrovnik, 6. avgusta. Iz Trsta je prispel v Dubrovnik prvi pobočnik angleškega kralja in zasebni tajnik angleške kraljice, sir Harry Lloyd Verney s svojo soprogjo go. Jeanne Mary, dvorno damo angleške kraljice. Nastanila sta se v hotelu »Imperial«.

Hudo neurje v Italiji

Rim, 6. avgusta. V Turinu in okolici je na ozemlju 40 km v dolžino in 10 km v širino dirjal hud vihar s točo. Zlasti je vihar poškodoval Loazzollo. Toča je s tako silo padala, da so vsi vinogradi popolnoma uničeni in je zemlja popolnoma razrvana. Posamezna zrna toče so tehtala do 800 gramov. V Parentu je nevihta tako uničila kulturo, da tri leta ni pričakovati nobenih pridelkov. Pri jezeru Orta so trije dijaki vedrili pod drevesom, v katerega je udarila strelna ter ubila vse tri.

Z olimpijade

Los Angeles, 6. avgusta. V teku na 5000 metrov je zmagal Finec Lethinen v 14:30 ter s tem postavil nov olimpijski rekord. Drugi je bil Američan Hill. V zadnji rundi je Hill pretekel Lethinena. 70 m pred ciljem pa je zopet Finec prišel v vodstvo ter je preprečil poskuse Hilla, da bi ga zopet pasiral. Tekel je najprej na zunanji strani tekašča, nato pa zopet na notranji strani. Lethinen je končno zmagal v senzacionalni borbi s naskokom približno 10 centimetrov. Sodniki na progi so imeli zaradi postopanja Lethinena razgovor, vendar pa je razsodišče odklonilo disqualifikacijo Lethinena.

V grško-rimski rokoborbi (teška kate. gorija) je Hirschi (Avstrija) premagal Italijana Donattija v 4 minutah 41 sekundah.

V teku na 400 metrov sta se vršla se. minfale in finale. Rinner (Avstrija), ki se je včeraj dobro plasiral, je v semifinalu zasedel peto mesto ter se zaradi tega ni plasiral na finale.

Čikaški župan Čermak v domovini

Čikaški župan, po rodu Čeh, potuje po Evropi zaradi priprav za veliko svetovno razstavo, ki bo prihodnje leto v Chicagu

Praga, 6. avgusta. V četrtek je prispel v Karlove vry župan v Chicagu, Čermak. Včeraj je sprejel poročevalce praških listov, ki jim je govoril o svojem bivanju na Českoslovaškem in o razmerah v Ameriki. Novinarji so mu sporočili vest o velikanskem požaru v Chicagu, o katerem še ni ničesar vedel.

O svojem potovanju na Českoslovaško je izjavil, da ni prišel v Evropo samo zato, da vidi svojo bivšo domovino, temveč tudi, da poseti Berlin, Pariz, Varšavo in London, ker pripravlja po geslom »Eno stoletje napredka« veliko razstavo v Chicagu, ki bo otvorena 1. julija 1933. Iz Karlovih varov bo odpotoval danes v Prago, nakar bo posetil svoje rodno mesto Kladno, antiprobijčsko mesto Plzen in še druge kraje. Posebno se zanima za nove dele svoje domovine, namreč Slovaško in Podkarpatsko Rusijo. Obžaloval je, da ni mogel prisostvovati velikemu nekolskemu zletu, ker je bil takrat na t.

O sedanjih upravi mesta Chicaga se je izrazil zelo pesimistično. Sedaj mora iztirjati od velikih podjetij davke še iz l. 1929. Velika podjetja dolgujejo mestu 77 milijonov dolarjev, nekatera do štiri milijone, ki njejo ničesar plačati, ker jim je njegov prednik obljubil, da ne bodo plačala. Sedaj mora mesto te davke iztirjati po sodnem potu.

O razstavi l. 1933 je Čermak izjavil, da bo takrat posetilo Chicago 60 do 80 milijonov ljudi.

O predsedniških volitvah v jeseni je izjavil: Mi demokrati smo »mokrici. Mi moramo in bomo tudi zmagali. Prohibicija je Ameriki prinesla le kriminalnost in nove bolezni. Pijanost je sedaj v Ameriki večja kakor pred prohibicijo. Tudi ženske bodo gotovo volile s »mokrici«, in sicer Roosevelt ne pa Hoover. Cisto gotovo je, da bodo demokrati zmagali v Chicagu in v državi Illinois.

Za povzdigo in napredek Dolenjske

Dolenjska pri elektrifikaciji pozabljena — Vprašanje zdrave pitne vode in železniških zvez

Trebnje, 5. avgusta. Statistično je dokazano, da so dolenjski kraji v pogledu napredka tujkega prometa razmeroma najbolj prisadeti. Tok propagande za razvoj tujkega prometa Slovenije se je v zadnjih letih usmeril le k drugim predelom, dočim je Dolenjska ostala, vajena trpljenja in trdega dela, v svojih potrebah skromna in zelo navezana na svoj lastni dom — na svoje lastne ljudi. O koristih tujkega prometa za vsako posamezno pokrajino, ki si s tem črpa nov vir dohodkov, novega zaslužka, je Dolenjska do nedavnega prav malo vedela in ni posvečala nobene pozornosti temu tako važnemu vprašanju. Dočim so druge bolj napredne pokrajine

naravnost tekmovali med seboj, kako privabiti tujca v kraj, dočim so drugi uvideli veliko korist, ki jo prinaša doželi tujec in letoviščar, so Dolenjci v svojih skromnostih ostali tihi in neopaženi — saj sami se niso mogli dvigniti iz tega mrtvila, drugi, posebno pa javna uprava, je pa že pred vojno, tako tudi sedaj, Dolenjsko desetletja in desetletja

popolnoma zanemarjala. Val propagande za razvoj tujkega prometa, ki je postal važna narodna gospodarska panoga in ki nudi vsem slojem, posebno pa kmetu nov vir dohodkov, je bil mimo nas, saj se Dolenjci niso zavdali, da je treba tujca privabiti, mu odkriti lepote in zanimivosti dežele in mu napraviti bivanje v kraju prijetno in ceneno. Na drugi strani je pa tudi javna uprava posvetila Dolenjski vse premalo pažnje v tem pogledu, saj je pokrajina še danes brez elektrike, brez zdrave pitne vode, brez ugodnih železniških zvez in našel bi se celo vrsto drugih pogojev, ki so življenjskega pomena za vsako razvijajočo se pokrajino.

Kje je torej rak-rana in kako naj jo ozdravimo? Če premostrimo zemljepisno lego Dolenjske, njene klimatične razmere, vse naravne lepote dežele, če si polslovesno najzanimivejši zgodovinski spomeniki in se porazgovorimo z zdravim šaljivim Dolenjcem, vidimo, da nudi vse naravne pogoje za prijetno bivanje tujca v deželi. Napredno gospodarstvo in uspešen razvoj posameznih krajev ne more pogrešati električne energije. V tem pogledu je pri nas veliko pomanjkanje. Mnogo se je že pisalo, še več pa govorilo

o elektrifikaciji Dolenjske. Živo nam je še pred očmi skupen stesanež vseh dolenjskih občin, ki se je vršil pred letom v Trebnjem in kjer je bilo iskrenje, da se elektrifikacija čim prej izvede. Ugotovili se je tudi konzum, izpolnile vprašalne pole in osmoval širši in ožji odbor dolenjskih občin, ki naj bi elektrifikacijsko vprašanje ugodno rešili. Vse je pa ostalo le na papirju in pri obljubah! Vemo, da je za izvedbo elektrifikacije potreben kapital in to velik kapital in da more izvesti elektrifikacijo samo oni faktor, ki je finančno dovolj močan. Pri nas je nedvomno, da more izvesti to vprašanje le banovina, nikakor pa naj bi se ne smele s tem vprašanjem baviti posamezne občine — kakor imamo to primer na Dolenjskem, — ko si hoče neka občina postaviti lastno električno centralo in v lastni režiji, — saj vemo, da je vsako tako podjetje obsojeno le na životarenje in najmanjši neugodni finančni piš odnese podjetje neznano kam. Zato naj bi se občine temeljito premislile, predno bi se odločile od tega koraka, samostojne elektrifikacije brez banovine; banovina sama naj bi pa kot nadzorna oblast občin posvetila takim načrtom vso pažnjo in skrb, kajti jasno je, da ena sama občina vse Dolenjske elektrificirati ne more, na drugi strani pa privatni kapital močne kapitalistične družbe ni primeren. Kajti z elektrifikacijo dežele naj si nikdo ne ustvarja dohodkov, saj ima elektrifikacija namen že od početka

deležo gospodarsko dvigniti in jo osamosvojiti. Se eno je, česar ne smemo prezreti! Vsa Slovenija vpluče z banovinskimi dokladi na davkih tudi elektrifikaciji prispevek. Dočim se drugi predeli s tem darjem elektrificirajo, ima skromna Dolenjska le to prijetno dolžnost, da na banovinskih davcih k tej elektrifikaciji vpluče svoj prispevek. Ali nimamo mar po znanem izreku, vste dolžnosti in iste pravice, čudi mi Dolenjci že davno pravice, da bi nam zasvetila luč? Ali naj se nas Dolenjci le samo »trošče« z ustanavljanjem elektrifikacijskih odborov, z raznimi ugotavljanji konsuma, z lepimi pisanjem, z raznimi debatami in sestanki, potem pa pošlje »križec« in elektrifikacijsko vprašanje je začasno rešeno? Vemo, da ima banovina v svojih elektrifikacijskih načrtih predvideno tudi elektrifikacijo Dolenjske, čudimo pa se, da se sedaj, ko je že ugotovljen konzum, zadeva »zavlačuje« mesec v mesec, posebno, če ugotovimo, da nam je tedaj banovina po svojem poslanstvu obljubila, da v letu 1963 lahko že računamo na izvedbo prvih del! Vse dolenjske občine so predhodna naročila izpolnile, ugotovile konsum, pristale na plačilo prispevka; vse v dobri veri, da ne bo ostalo samo pri obljubah — in za svoje delo žele izvedeti, kje tiči vzrok, da se ne uredi.

ema izmed življenjskih potreb Dolenjske. Ako hočemo iz Dolenjske napraviti gospodarsko napredno pokrajino, ako hočemo pospešiti razvoj tujkega prometa, si moramo ustvariti tudi vse pogoje za napredek! In eden najvažnejših je nedvomno elektrifikacija, ki mora priti čim prej!

Važno vprašanje je tudi prehrana krajev s zdravno pitno vodo. Na Dolenjskem je ob naši hudo pomanjkanje vode. Ljudje si v veliki večini pomagajo s karniki, kar pa je nevarno. Saj vemo, da ti karniki niso niti higienični, niti ne dajejo dovolj vode za živino, kaj šele za prehrano ljudstva. Tako se večkrat dogodi, da cele vasi ostanejo ob suhi brez vode in da ljudstva izgubijo čas z dovažanjem vode iz drugih oddaljenih krajev. Kako naj privabimo v teh razmerah letoviščarje in tujce? Banovna uprava ter

tujkoprometni faktorji naj bi tudi temu vprašanju posvetili vso pozornost ter preskrbeli z vodovodi zdrave in pitne vode. Očitno se le na sosedo Goranjsko — zadnja vas ima še svoj vodovod — kapnikov ne pozna!

Tretnje, kar moramo poudariti, so železnice! Ena zelo važnih zahtev za razvoj tujkega prometa je vsekakor

podajšek vitalne železnice Trebnje-St. Janž-Sevnica. Kadar bo ta proga dograjena, bo naša ožja Dolenjska zvezana med seboj in bo naše gospodarstvo in tujski promet dobili ono pridobitno panogo, ki nudi vse možnosti zdravega gospodarskega življenja in uspešnega gospodarskega napredka. Dolžnost vseh dolenjskih občin in tujkega prometnih faktorjev je, da za ta že zakonite, ni načrt sestavijo vse svoj vpliv. Posebej sedaj, ko je kredit že odobren in so priprave dovršene. Važno za uspešen razvoj tujkega prometa so še naslednje proge: Brežice-Novno mesto, zveza Črnomlja s hrvaškimi progami, dolenjska transverzalna proga in podaljšanje kočevske proge. Kadar se uredi tudi železniški program šele tedaj bomo lahko govorili o ugodnih železniških zvezah ter vabili tujce.

Navedeno bi bilo v glavnem, kar bi Dolenjci morali skupno in s sklopnim delom ob sodelovanju javne uprave ter merodajnih čimteljev doseči za ugoden razvoj tujkega prometa. Nedvomno bo treba storiti najodločnejše korake, treba bo po udarjati vedno in ob vsaki priliki navedene zahteve celokupne Dolenjske in gotovo je, da bomo uresničenje delnega načrta na razvoj tujkega prometa v doglednem času dosegli. In čim prej pridemo do opazljati nase, tem prej lahko pričakujemo uresničenje naših želja in potreb in razmere se bodo izboljšale, saj bomo iz Dolenjske ustvarili gospodarsko napredno pokrajino, ki bo lahko tekmovala z drugimi naprednejšimi pokrajinami.

Na Dolenjskem je cela vrsta tujkoprometnih, olepševalnih in osrednih društev, ki v svojem lastnem delokrogu po svojih najboljših močeh in z vsemi razpoložljivimi sredstvi vabijo tujce in letoviščarje v svoje kraje. Tudi mnoge občine, kjer ni tujkoprometnih ustanov, posvečajo temu vprašanju mnogo pozornosti. Ker vse to raztreseno delo največkrat ne prinese željenih uspehov in koristi, se je sestel v mesecu juniju pripravljalni odbor »Zveze dolenjskih tujkoprometnih društev in ob-

čin, kjer se bili navzoči zastopniki občin Novo mesto, Trebnje, zastopniki Dolenjskih in šmarjskih Toplic, ter zastopniki olepševalnih, osrednih tujkoprometnih društev Novo mesto, Kostanjevica, Vitanja gora in še drugi zainteresirani. Povod temu je dala letnišnja skupščina »Zveze za tujski promet« v Ljubljani, kjer so združeni delegati Novo mesta, Trebnja in Vitanja gora nastopili sklopo in se zmanjale resolucije, od katerih si obetamo vsaj delnih uspehov in koristi. Te dni je pripravljala odbor »Zveze dolenjskih tujkoprometnih ustanov« in občine pošilja vsem dolenjskim občinam obročnico, v kateri so jasno in odločno obravnavane zahteve Dolenjske. Zato je dolžnost vseh občin, da se

nemudoma izjavijo za ustanovitve »Zveze tujkoprometnih društev« na Dolenjskem, ki bo s sodelovanjem vseh interesiranih občin izdelala skupen načrt za povzdigo tujkega prometa na Dolenjskem, ki bo stavljal konkretne predloge na merodajna mesta, ki bo z izdajanjem publikacij in brošur opozorila tujce na naše kraje in ki si bo končno nadela kot prvo dolžnost opozoriti merodajne čimtelje na najnujnejše — na elektrifikacijo Dolenjske. Dajmo snujati se zvezi moralno in gnetno oporo in lahko pričakujemo Dolenjski, da v bodoče ne bomo ostajali samanemarni, skriti in neopaženi, da se bomo dvignili iz dolednjega mrtvila, da bomo napravili gospodarsko napredno pokrajino, in da bomo s prednim programom napravili pot k razdaljnemu zboljšanju tujkoprometnih razmer.

Vse tujkoprometna in olepševalna društva, vse podeželske občine naj se nemudoma prijavijo kot članice zveze. Veliki danes skoro nepredvidene bodo koristi, ki jih bo pridobila zveza dolenjskemu svetu, zato ne pomišljajte, ne oklevajte, pristopite takoj! Čim večje bo naše število, tem ugodnejša bo naša organizacija in tem večji njeni uspehi. Važno ostanejo se zveze so odločno podpirale že nekatere občine, ki so se izjavile za svesno, uvidevačo nje potrebo in dalekosežen pomen za splošen procvit Dolenjske.

Prepričani smo, da kadar prejme sva za moralno in gnetno podporo vseh navedenih čimteljev, da bo s to našo oporo storiš v imenu Dolenjscev vse, da nam omogoči vsaj delno zboljšanje današnjih razmer in pričakujemo, da bo vsem vprašanjem javnega značaja posvetila vso pažnjo in stremela za tem, da se Dolenjska vsestransko dvigne v tujkoprometnem pogledu.

V tem smislu pozdravljamo misel ustanovitve zveze, ki si je začrtala tako široko pot in, ki bi dvignila tujski promet na Dolenjskem na ono višino, ki Dolenjski pripada in z iskrenim veseljem in hvaležnostjo bomo stremeli zveze vsestransko podpirali.

Dolenjska je lepa in tako pokažimo tujcu! Nadež Srpan.

30 letnica Gasilskega društva v Stražišču

Jutri bodo imeli v Stražišču lep praznik — Odlikovanje zaslužnih gasilcev

Kranj, 5. avgusta. Na desnem bregu Save, nasprotni starodavnega Kranja stoji velika vas Stražišče. Tako velika vas je to, da človek, ki ne pozna vseh ulic in potov, prav lahko zaide. Stražišče je znano po vsej državi. Tu cveteta trgovina in obrt s siti in žimo. Zlasti zimarska obrt slovi in se razvija še danes prav mogočno, dočim je stirska obrt v hudi krizi.

Jutri bo v Stražišču velik praznik, ko se bo praznovala 30letnica najstarejšega društva v vasi, ki je bilo dolgo vrsto let tudi edino prosvetno gorišče te velike vasi. Sredi prejšnjega stoletja so bile vse hiše v vasi povečini lesene. Pogosti požari so napravljali ogromno škodo. L. 1866. je Stražišče kar dvakrat, spomladi in jeseni, popolnoma pogorelo. To je dalo povod, da je občina prodala nekaj občinskega sveta in si nabavila malo brizgalno, ki pa ni bila bržgalica, temveč so vodo morali vanjo vlivati. Hranili so jo v mali leseni kolibi na Pantah, ki so jo nalašč za brizgalno zgradili. V začetku tekočega stoletja je izdala avstrijska vlada nalog, da se mora v vsaki občini ustanoviti vsaj eno gasilsko društvo. L. 1902. je občinski odbor v Stražišču poveril dva svoja člana, trgovca in posestnika Janeza Benedika in posestnika Jožefa Siferja, naj pripravita tla za ustanovitve gasilskega društva. Res je bilo društvo že istega leta ustanovljeno. Prvi načelnik mu je bil Janez Benedik, ki pa se je po par letih preselil v Ljubljano. Prva naloga mladega društva je bila, preurediti leseno kolibo na Pantah v dojeten Gasilski dom in si nabaviti novo brizgalno.

Teh nalog ni bilo lahko izpolniti. Takrat ni bilo lahko ustanoviti gasilskih društev. Vsak kmot je bil proti ustanovitvi, ker se je bal stroškov. Društvo pa ni bilo od vlade nobene pomoči. Občinski svet je pa dovolil samo 50 K podpore. Danes je temu čisto drugače. Vsak rad podpre gasilce, ker se zaveda, kolikšna pomena je za vsak kraj gasilsko društvo, ki ima primeren dom in potrebne priprave. Takrat pa se je našel celo nek bogat posestnik, ki ni hotel živovati več kot eno predvojno krono. Ustanovitelji so imeli res velike težave s pobiranjem prostovoljnih prispevkov. Prenovili so gasilski dom, ki so ga pozneje l. 1924. prezidali v večjo stavbo, ki odgovarja potrebam modernega gasilskega doma. Društvo si je nabavilo tudi novo, vzorno brizgalno, l. 1908. pa že smatralo brizgalno, ki so jo lahko prestavili s vasa in prenesli, kamor je bilo potrebno. Potrebni so so zlasti pozorni, ker se je lahko postavili tudi na sami.

Za Janezom Benedikom je prevzel načelnštvo Zantar Pavel, za njim pa trgovec in posestnik Bajželj Jakob, ki je pred dnovi praznoval 50letnico rojstva; društvo je načeloval od l. 1927. Med svetovno vojno so morali vsi gasilci k vojnemu domu, ostala sama gostilničar Jopij Benedik in Volčič. Ta dva sta došla od vojaške oblasti nalog, da sta morala 70 avstrijskih vojakov vzdrževati v gaščinu. Josip Benedik je bil med prvimi ustanovitelji. Njegovi konji so bili skozi 25 let pri vseh požarih. Od l. 1927. je načelnik društva gasilčar in župan Kristian Anton. Pod njegovim vodstvom si je društvo nabavilo moderno mo-

torno brizgalno in lep rešilni avtomobil, ki je velikaška pomena, ker so v neposredni bližini vasi tekočine tovarne, v katerih so nesreče na dnevnom redu.

Stražiško gasilsko društvo je bilo vedno na mestu pri vseh požarih v bližnji in daljni okolici. Vsako leto prejema že celo vrsto let tombolo z lepimi dobitki. Po vojni si je na lastne stroške napravilo društveno dvorano na Gaščeju, kjer so se redno vršile gledališke igre in prirejali zabavni večeri. To prosvetno delo je prevzelo potem Sokolsko društvo.

V priznanje zaslug gasilskega društva v Stražišču priredi jutri popoldne Kranjska gasilska župa I. župni zlet v Stražišču. Ob 2. uri bo sprejem gostov pred Gasilskim domom, potem se bo razvila povorka skozi vas, nato govori ter razdelitev odlikovanj in diplom domačim članom in članom drugih gasilskih društev v župi. Ob štirih nastopijo gasilci z vajeni s sekirami, kranjsko gasilsko društvo pa s plezalsko vajjo. Po vajah bo velika narodna veselica na Pantah.

Odlikovanje bodo prejeli sledeči stražniki: Bajželj Jakob, posestnik in trgovec. Benedik Jožef, posestnik in gostilničar. Hafnar Franc, poštni sluga ter Korđić Jožef, delavec. Priiznane diplome na dobo Volčič Rudolf, posestnik. Trilar Simon, posestnik in Bernard Jakob, delavec. Vrlenu stražniškemu gasilskemu društvu čestitamo ob jubileju in mu želimo mnogo uspehov v bodočnosti.

Če pride rešilni voz

Ljubljana, 6. avgusta. Pri nas je tako kot v Ribnici ali v kakšnem dolgočasnem trgu, kjer je neposredni dogodek, če jih obišče avtomobil. Na avtomobile smo se sicer že nekoliko navadili, je pa še nečisto stvari. Ki jih bomo še dolgo občudovali in se jih vedeli kot otroci vrtuljaka. Pozna se, da strašansko pokrešamo cirkus, še dolgo ni bilo nobenega pri nas.

Saj ni tako hudo, nitišar ne pogrešamo; a pr. nenadoma pridrvi rešilni voz, tisto njegovo huzanje je signal za ljudi. Pomagaj si, kadar si mora! Na plan! Na noge, ljudje boš!

In začne gneti v stopniščih, kot da se valj z gore plaz, ljudje se kar vale po stopniščih na čisto, na ulici pa beže kot pred kugo — toda ne pred rešilnim vozom, temveč za njim. Na trotoarjih navdušeni meščani stajajo kar čez otroke vozilke, samo da ne zamude imenitnega dogodka, kjer ima našo, je ob takšnih prilikah nedvomno izgubi in komur biše žila prepočasi, mu začne takoj kar kovati v prsih. To je inženjerska, senzacije še bolj poživje ljudi kot fraketi zelenega!

— Kje se je ustavil?

— Kaj se je zgodilo, ali je kdo pil lipe?

— Pač, kaj, bomo videli, koga bo privlekel iz hiše.

In tako so včeraj otkrili rešilni avtomobil v bližini Marjane trga.

Nekateri so silili tudi v loforja, da bi jim povedal, če se je kdo hotel posloviti od življenja ali, če se obeta hiši vesel dogodek. Sofer je vaju takih radovednežev ter se jim samo muza, dokler ne prinese reševalci bolnika.

Ljudje še stoji dolgo mirno in strme za avtomobilom. Končno se pa le zdržejo:

— No, pojdimo, zdaj smo pa že videli!

— Saj res! pripominjajo drugi ter zapre široko odprta usta.

Pismo iz Logarske doline

Logarska dolina je sprejela letos že mnogo gostov, mnogo več kakor prejšnja leta. Zdi se, da je letos postala moderna. Mnogo obiskovalcev je bilo iz Slovenije, med njimi marsikdo, ki jo je letos videl prvič. A ne samo bližnji gostje posejajo ta divni kraj. Koliko Zagrebčanov, Beograđanov, koliko iz ostalih južnih, vzhodnih in zapadnih pokrajin Jugoslavije, koliko iz sosednje Avstrije. Saj jih ni moč prešteti! Prav te dni pa se pripravljajo naše najlepše gorsko letovišče za sprejem angleških gostov. Pride družba 35 oseb, večidel profesorjev in znanstvenikov, ki jih je privabila v naše kraje znana miss Copelandova, lektorica angleščine na ljubljanskem vsučilišču. Nastanili se bodo gostje v novem »Planinskem domu« za teden dni. Takoj po njihovem odhodu pa pride nova skupina Angležev, približno 20 ljudi, ki ostane v Logarski dolini prav tako osem dni.

Poleg letoviščarjev in znanstvenikov pa sprejema Logarska dolina dan na dan nabroj turistov. V Piskernikovem zavetišču postreže ljubiteljem planin priljubljeni in prijazni oskrbnik Fort kakor le najbolj more. Niti vstopnine, niti reševalnega prispevka nikomur ne zaračuna, saj so te dajate v tem zavetišču letos odpravljene.

Pač pa so gostje deležni dobrot iz kuhinje kuharske umetnice Franke, Od Piskernika naskočijo planinci in planinke divne gorske veličane. Najraje krenejo po prekrasnih dolini mimo slapa Savinje na slavnostni Okrešelj. Tudi tam se vsak dobro počuti, ko ga sprejme oskrbnik Robnik v svojo varstvo. Letos je zgradila Savinjska podružnica SPD na Okrešlju dependanco. Turisti so jo že krstili, prav brez vsakršnih ceremonij. »Okrešelska vila« ji pravijo. Ne zastonj, kajti notranost kočice je res prikupljiva in prijetna. Zelo je bila potrebna ta kočica, saj v domu je marsikaj zmanjkalo prostora za prenočevanje. Zdej je Okrešelj v tem pogledu mnogo na boljsem, ker lahko sprejme več turistov na nočevanje. Koča na Korosici tudi vabi na oddih trudne planinske popotnike, ki jih zanese pot tam mimo, bodisi iz Kamniške Bistrice, iz Savinjske ali iz Logarske doline. Tudi tam bodo dobro postreženi, za kar odgovarja in skrbi korenina Dežman-Šuhc.

Ljubitelji prirode, pridite v divno Logarsko dolino, obiščite veličastne Savinjske planine! Nikomur e bo žal, vsak se bo čutil preronega, vsak se bo čudil lepota tega kočiča naše zemlje, vsak bo tudi v prihodnje iskal prilike, da jih zopet obišče.

Praznik Sokola III.

Ljubljana 6. avgusta. Komaj dve leti stari Sokol III. za Bežigradom ima jutri ob pol 16. na svojem letnem telovadišču ob Dunajski cesti svoj redni letni telovadni nastop, obenem pa odprti tudi že svojo novo društveno telovadnico.

V sedanjih težkih časih in v tako kratki dobi dveh let, ko si druga društva komaj nabavijo telovadno orodje in si z največjo težavo zagotove obstanek, je pač pravi čudež, da se Sokol III. že lahko ponaša s svojo streho, ki dokazuje ogromno življenjsko silo mladega društva in moč sokolske ideje, na drugi strani pa tudi premišljeno in smoteno delo ter nenadkriljivo požrtvovalnost društvenega vodstva, ki je od prvega dne, ko se je porodila misel za ustanovitev sokolskega društva za Bežigrad pa do danes v krepkih in izkušnih rokah staroste g. Danila Špalje. Res je, da si je ta priznan in ob neštetihih prilikah preizkušeni uspešni aranžir in organizator znal izbrati najmarljivije, najdaljavnije in najidealnejše pomočnike, vendar je pa njegovo ime tako tesno zvezano s skoro neverjetno lepimi uspehi društva, zlasti pa z novim domom, da njegovega imena ne smemo zomlati in bi ga tudi ne mogli prikriti.

Dom je sicer provizoren, vendar je pa čedna in prostorna stavba, saj sama telovadnica meri v dolžino 19 m in v širino 9 metrov, visoka pa je 6 m ter zadošča vsem predpisom pravih telovadnic. V njej je tudi galerija, prav posebno pa njeno notranost kraj praktičen, 2 m visok lesen opaz lep visoka okna ji pa dovajajo bleščajo sončno luč. Tudi zunaj je telovadnica za sedanje razmere prav prijazno in impozantno poslopje.

S telovadnico so v neposredni zvezi stranski prostori, namreč za člani in članice posebne oblačilnice, moderne pralne kopele, prijazna soba za tajništvo in knjižnica ter lepa kuhinja s šrambo in vsemi prilikami. Prav tako važna kot telovadnica je pa v poslopju prostorna učilnica z vso opremo za javno letno zavetišče sokolskih in tudi ostalih bežigradskih otrok, ki bo tudi ob tej priliki odprta. Povod po poslopju je seved napeljana elektrika, v vseh prostorih je pa tudi vodovod.

Novo poslopje leži na koncu društvene ga letnega telovadišča, ki ograjeno meri nad 5000 kv. metrov, kar paž zadošča za največji razmah društva. Telovadišče je opremljeno z vsem potrebnim telovadnim orodjem, razen tega pa tudi s najrazličnejšimi pripravami za otroške igre in zabave, kakor z gugalnico, žogami itd., da se bo do počitka ne kakor v skromnem zavetišču, temveč bo živela vse radosti mladih let kakor v paradizu.

Sokol III. je resnično silno važen faktor za bežigradski okraj tako s sokolskega in nacionalnega, kakor tudi z zdravstvenega stališča. Javna knjižnica Sokola III. ki izvršeno delovala, a je morala svoje delo za pol leta prekiniti, ker ni imela strehe, se zopet oživi in poveča, a tudi ostale ustanove tega vzornega društva se nastanjuje v novih prostorih ter okrepljene in razširjene zopet prično z vsem slojem koristnim delom.

Pomembna in razveseljiva prireditev se prične točno ob pol 16. z javno telovadbo vseh odelkov, zaključijo jo pa nastop naših fantov, ki služijo pri planinski bateriji našega artiljerijskega polka, ki je Sokolu III. največji zaščitnik. Javni »telovadbi« sledi točno ob 17. slavnostna otvoritev nove telovadnice in njena svečana predaja načelstvu v uporabo. Pri slavnosti bodo seveda zastopane naše civilne in vojaške ter sokolske oblasti, z vseh strani mesta in okolice so pa svoj prihod že napovedale razne organizacije, predvsem pa društvo »Soka«, da se bo po oficijelnem delu razvila prava domača narodna veselica z godbo Sokola I., petjem, srečolovom in drugimi atrakcijami za staro in mlado.

Tako krepkemu in za delo vnetemu društvu pač ni treba bodrilnih besed, pač pa s svojimi kretnimi čestitkami združujemo željo, naj svojo pot nadaljuje z enakim pogumom in energijo kot jo je pričelo!

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota, 6. avgusta katoličani: Sprej. Gosp. Vlastica, pravoslavni 24. julia.

Jutri: Nedelja, 7. avgusta katoličani: Kajetan, Vidojka, pravoslavni 25. julia.

Današnje prireditve.

Kino Matice: Viktorija in njen huzar. Kino Ideal: Zmagovita karavana. Jugoslovensko veterinarsko združenje. Občni zbor ob 10.30 pri Levu, Gosposvetska cesta.

Sokol III. javni nastop ob 15.30 na letnem telovadišču. Sokolsko društvo Stepanja vas, javna telovadba ob 10.

Primorje: Maribor drž. prv. tekma ob 17.30 na igrišču Primorja. Redna glavna skupščina LNP ob 8. v Delavski zbornici.

Dežurne lekarne. Danes in jutri: Bahovec, Kongresni trg 12. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Hočevar, Ljubljana VII. Celovška cesta 34.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. avgusta.

Čeprav je policija zadnje čase spravila pod streho več vlomincev, je bil vendar včeraj ponoči izvršen drzen vlom. Vlomljeno je bilo v izložbeno okno Kančeve trgovine v Židovski ulici. Tat je odnesel tri fotografske aparate in sicer enega znamke »Voigtlander lios« za film s številkno leče 94825-758457 v vrednosti 1300 Din, drugega »Rodenstock Planitta« kamera s številko leče 502212 brez kaset, format 6,5 krat 9 na plošče, vreden 1650 Din in tretji »Rodenstock Lumofort«, kamera 6,5 krat 9 na plošče brez kaset z lečo št. 504091.

Včeraj dopoldne se je nekdo splozil v sobo trgovskega potnika pri zavarovalnici »Slavija« Franca Kogojja in mu odnesel par gozdaric in par nizkih čevljev v skupni vrednosti 400 Din.

Na policiji je prijavila zasebna uradnica Ika Bukšičeva, da je odšel njen oče, 70 letni strojevodja državnih železnic Miha Bukšič, 2. t. m. okrog pol 14. kakor običajno z doma, pa se še ni vrnil. Bukšič je imel navado zahajati v Monte Carlo in tam so ga istega popoldneva tudi videli. Od takrat manjka vsaka sled za njim. Ker je bil Bukšič nekoliko bolehen, domneva domači, da se mu je morda kaj pripetilo. Bukšič je srednje postave, okroglega obraza, sivolas. Običen je bil v črno obleko, na glavi je imel sportno čepico in hodil je ob palici. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to sporoči policiji.

Orožniška postaja v Višnji gori poroča, da je zaplenila tri kolesa, katerih lastniki so neznan. Dve kolesi sta znamke »Puch« črno pleskani, z rumeno progno v obroči, tretje kolo je znamke »Kinta« s tvorniško številko 177.236. Lastniki naj se javijo na orožniški postaji v Višnji gori.

Radioprogram

Nedelja, 7. avgusta. 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 10: Nedeljske misli; 10.30: Šah (Bogo Pleničar); 11: Salonski kvintet; 12: Čas, poročila, plošče; 15.15: Tmava; Lokalna železnica (igra šentjakovski gledališki oder); 16.45: Salonski kvintet; 20.30: Mozart: Beg iz Seraila. Igra dunajska filharmonija (prenos iz Salzburga); 22: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 8. avgusta. 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Magistrov šramel kvartet; 19: Sandro Botticelli — človek in umetnik (dr. R. Tominec); 19.30: Poljska (E. Boje); 20: Samospevi g. Lada Hribarja; 20.30: Prenos plesne godbe iz zdravilišča Rogaska Slatina; 21.30: Plošče; 22: Čas, poročila; 22.15: Čajkovski: Koncert št. 1 (plošče); 23: Napoved programa za naslednji dan.

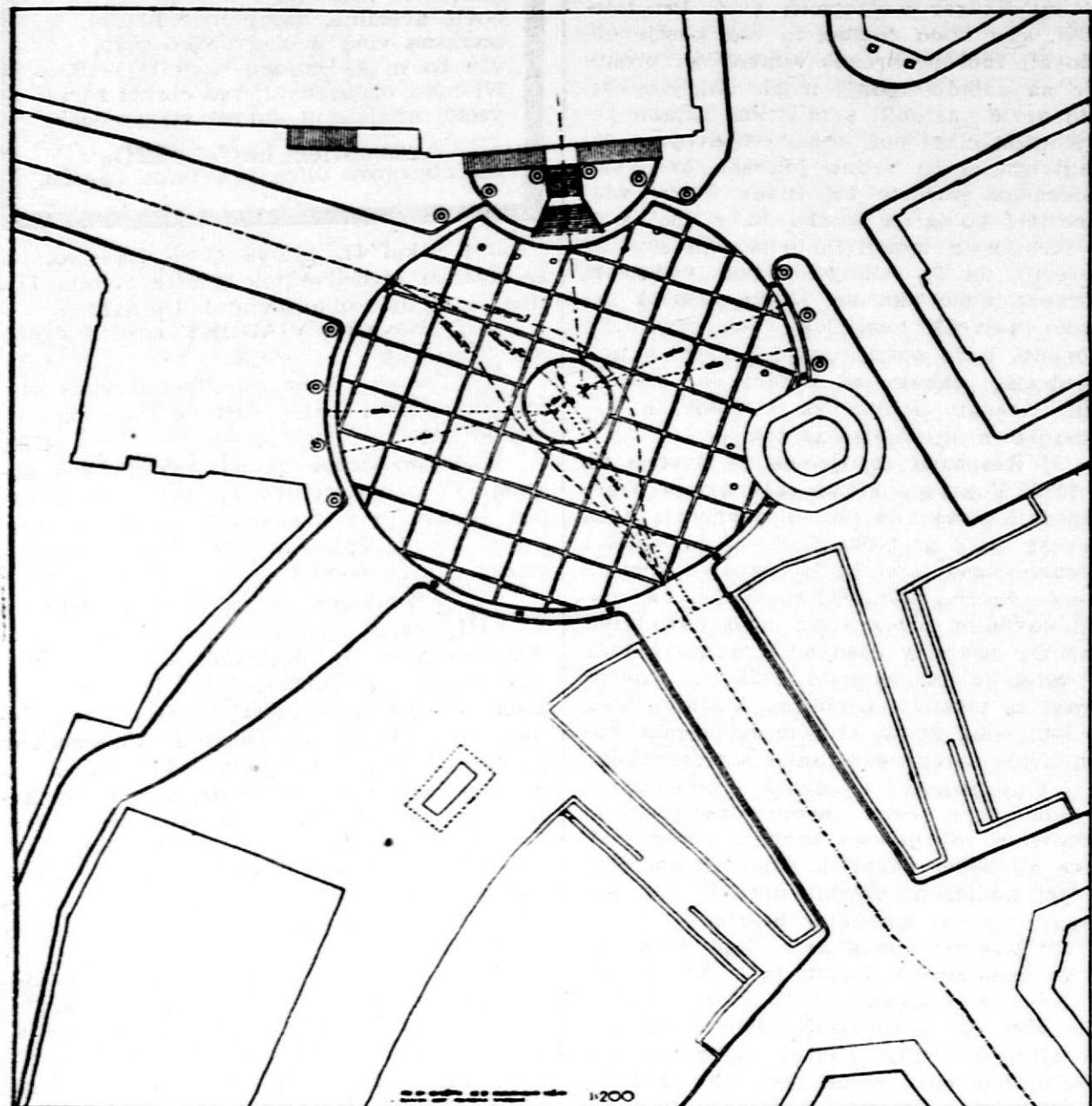
Torek, 9. avgusta. 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Otroški kotiček (gdč. Grafenauerjeva); 18.30: Koncert tamburice s spremljevanjem kitare; 19: Plošče; 19.30: Zbavani kotiček (g. Bitežnik); 20: Repertarska ura; 20.30: Prenos iz Zagreba; 22.30: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Regulacija Marijinega trga

Regulacija po Plečnikovem načrtu bo lice trga popolnoma izpremenila

Ljubljana, 6. avgusta. Se preden so pričeli graditi tramostje, smo bismo pisali, kako bo reguliran Marijin trg. Ta prvi načrt mojstra Plečnika bo pa realiziran šele, ko pače tako zelo nekdanjemu »pegelezu« na pričetku Poljanske ceste podobna hiša ge. Smalčeve, ki se je kakor klin zarisala na trg — seveda hiša — med Prešernovo in Wolfovo ulico, in ko podero med Wolfovo ulico in Ljubljano Majerjevo hišo ter jo odmaknejo nazaj s trga proti jugu, da se Marijin trg znatno

stražniku in za zavetje pešcev, ki bodo tu tudi čakali na tramvaj. Električno železnico po tem načrtu lahko izpeljejo iz Prešernove ulice na srednji most na dva načina, namreč, da bi proga električne železnice rezala otok ali pa da bi ona proga tekla po eni strani, druga pa po drugi strani otoka. Ostala, z granitnimi kockami tlakovana in z robniki prav dekorativno na kvadrato razdeljena velika okrogla plošče je vsa namenjena voznemu prometu, ki je pa arhitekt njega podrobno ureditev prepustil

razširi in zaokroži. Preurejeno bo tudi stopnišče pred frančiškani, a dobro se je spominjamo živahnih debat in tudi naše ankete, ali naj Prešernov spomenik prestavimo pred novo Majerjevo hišo ali pa na kakšno drugo primerno mesto. Za to vsako definitivno regulacijo pač moramo počakati boljših časov, vendar je pa naglo naraščajoči in že prav nevarni promet na Marijinem trgu mestno občino prisilil, da uredi trg takoj vsaj za silo. Ob tej priliki moramo tudi omeniti, da bo regulacija po pravkar opisanem Plečnikovem načrtu lice trga takoj vsaj za silo. Ob tej priliki motedaj za sedanjost okolico malo živahno in morda tudi prebogato tramostje prišlo do prave veljave ter se bo s svojo prostorno in mirno razdeljeno okolico zilo v imponentno harmonično celoto. Ne zabavljamo torej pregledaj, saj pravi in veliki umetniki gledajo v bodočnost.

Profesor Jože Plečnik je na prošnjo mestne občine torej napravil nov načrt za prehodno regulacijo, ki bo pa najbrž trajala dosti let, saj po sedanjih prilikah se ne moremo izračunati, kdaj bo Ljubljana imela dosti denarja za popolno regulacijo, ki je namenjena predvsem olepšavi tega pravega središča mesta. Sedanja regulacija je predvsem prometna in zato le praktičnega pomena, vendar je pa mojster ob tem neodoljivem delu trg tudi prav znatno olepšal in zaokrožil, da iz neurejenega in v masah razbitega križišča cest dobimo mogočeno delujoči trg.

Kakor na načrtu, ki ga objavljamo, vidimo, je profesor Plečnik na trg položil velik, le za nekaj metrov od frančiškanskega samostana ob Prešernovi ulici proti tramostju stisnjen krog, vse sedenje in stajanje hodnike in robove praznih prostorov je pa razširil do tega kroga, ki bo sredi njega okrogel, 8 m širok otok. Razen tega otoka bo vsa okoli 50 m široka ploščev tlakovana z granitnimi kockami ter kakor šahovska deska z močnejšimi granitnimi robniki razdeljena na enake kvadrate. Marijin otok bo namenjen prometnemu

prometnim strokovnjakom mestnega gradbenega urada, čeprav je že pri načrtu računali seveda tudi s prometom in je dal podrobni ureditvi prometa glavne smernice, da je ta naloga v glavnem prav za prav že rešena.

Da razdrobljene gmote trga, t. j. nemirne in neharmonične črte stavb, ki jih je arhitekt že znatno umiril s velikim krogom, še bolj spoji in zadušijo njih nemir, je ob robu hodnikov paralelno s krogom za sadil vrsto dreves ki bo vezala ogal pred hišo ge. Smalčeve mimo frančiškanske cerkve s Prešernovim spomenikom, tako da bo pogled od Stritarjeve ulice enoten in bo monumentalnost njegove cerkve Marijinega oznanjena, ki dominira vsej okolici, prišla z zelenimi kronami šestih dreves ob svojem visokem podstavku do največjega učinka.

Stopnišče frančiškanske cerkve je pred voznim prometom zavarovano s stebričmi odnaložili, kakršni varujejo tudi Prešernov spomenik, a vode z nagnjenega trga se bo tudi ob najhujših nalivih prav naglo odtekala v požiralnike ob krogu med Sent-petersko cesto, tramostjem in Wolfovo ulico.

Prešeren ostane še vedno na sedanjem svojem mestu, pač pa podero sedanje tramnišče, ker dobimo nova modra stranšča in celo prhe pod tramostjem, na obširnem prostoru, kjer sedaj stoji stranšče, na zgradbe majhen ličen paviljon za prodajo tobaka, časopisov in cvetic, ki ne bo prav nič motil pogleda na reklamne table in napise na Maierjevi hiši, a ko se na tej strani dvigne nova Maierjeva palača, ni nred nič postavijo tudi Prešernov spomenik, ki bo z največjo silo privlačil oči vseh pasnikov na novo trgovsko palačo.

Kdaj prično trg preurejati, je odvisno še od prometnih strokovnjakov, vendar je pa Plečnikov načrt tako mojstrsko rešil arhitektonsko enotnost trga kot mestnega središča da lahko upamo na čim hitrejši pričetek dela, ki je izvedljiv s prav skromnimi sredstvi in silno potrebnimi. A. G.

V Ljubljano naj skočita

Hudo je, če človeku zavre kri in če mu začne pokati srce

Ljubljana, 6. avgusta. Ljudje so večerjati popoldne navdušeno opazovali ob Ljubljani dva mlada človeka. Nekateri, ki si niso upali v bližino, so mislili, da sta pijana. Nekdo se je čudil, češ da je kdaj vsem Jobovim tožbam na svetu še vedno toliko pijancev. Pa se je razhudil stari Ljubljančan, češ da so vse to le lafarji o slabih časih in da se ljudem ni nikdar bolje godilo kot zdaj. Pesimist je pa ugovarjal: — Le pogledite, kako sta obupana! Ko se ljudem godi dobro, se ne »klofajo«!

— Ali pa predobro! V Ljubljano naj skočita!

Medtem so se pri vseh hišah ob Ljubljani odpirala okna in celo iz zaspanih dalmatinskih vinočev so prilezli na svetlo čudni vinski bratci, ki so sicer vajeni vedno hrupa ter kričanja. Črna oblečena dekle je cvitilo na vse žive in mrtve. Na kaj takšnega v Ljubljani nismo navajeni podnevi, le ponoči sliši tudi takšne koncerte. Zaušnice so deževale kot ob najhujši uri toča. Z nasprotnega brega so podžigali fantalini fanta, naj še zamahne. Ni ga bilo treba mnogo podžigati, vsa Ljubljana mu je prešla v pesti, ki jo je kazal na najbolj zgovorne načine. Ker je pa bilo radovednih oči le preveč, sta odrinila naprej mimo starinarjev proti šentjakobskemu mostu. Starinarji so prilezli na svetlo izza kupov obleke in starih skrinj, nekateri ljudje so pa pridrveli na cesto iz

stanovanj kar bosi.

Zadeva seveda ni bila tako strašna, morda se je zdelo najstrašnejša le zaljubljenca in tistim opazovalcem, ki niso še preboleli enakih bolečin. Strašno je pač, če ti zavre kri in začne pokati srce, ljudje so še vedno enaki, čeprav so že zdavnaj minili romantični časi. Ljubezen je najvišji imperativ, zaušnice pa niso nič manj vzvišene, če padajo v tako vzvišenih namenih. Nesrečneža sicer nista o tem filozofirala, ko sta hitela k stražniku na Cojzovo cesto, stvar je postala povsem prozaična. Za stražnika se sicer nista niti zmenila, a ker sta šla mimo njega tako pomorno, obenem pa obupano, se je stražnik sam pozanimal za njune bolečine in nedvomno so že prej prodrli do njega kriki ramene Ljubezni.

Ona je prav milo jokala ter si otirala delikato debele solze, on je pa kar izginil za njenim svršnikom, pa ne le zato, ker je bolj miroljubne postavice na pogled, temveč zaradi tega, ker je bila njena bolečina tako strašna, da je moral stražnik odpreti vse registre, da jo je potolažil. Seveda sta oba vsa zadevo omilila kolikor se je dalo, vsak po svoje, in nazadnje ni bil nihče kriv in nihče prizadev. Fant jo je samozvestno ubral sam navzgor po cesti, dočim je stražnik še vedno tolažil nežnejšo polovico. Ko je pa fant že odšel, ni imela stražnikova tolažba za njo nobenega pomena. Kmalu jo je

popihala za njim in precej je morala iztegniti noge, da ga je dohitela. Pri takšnem teku so ženske vedno hitreje od Nurmija. Takoj ga je dohitela in ni treba še omenjati, da je bila s tem tragedija

končana in da se bo zopet nadaljevala ob vsaki priliki in nepriliki. Nekdo je dejal, da je Ljubezen večna klobasa in ni se mnogo zmotil, treba mu je pritrčiti v toliko, da zamenjamo klobaso z zaušnico.

še en „čudodelni“ zdravnik

V Berlinu leči ljudi po novi psihozdravilni metodi naš rojak Martin Koje

Ljubljana, 6. avgusta. O Poljsaku so zadnje čase glasovi utihnili, zato bomo pa načeli menda debato o drugem »čudodelnem« zdravniku, ki je pa začel ljudi zdraviti v tujini in ne doma kakor Poljšak. Gre za g. Martina Kojca iz Središča ob Dravi, ki ga je zanesla usoda v Berlin, kjer je začel zdraviti ljudi brez zdravil, brez operacijskih instrumentov in brez bolnic. Seveda ni naš na-

nem delati mu reklamo, ki je po pisanju nemških listov menda itak ne potrebuje, pač pa hočemo povedati samo to, kar so povedali že nemški listi, da bo tega »čudodelnega« zdravnika poznala tudi naša javnost, saj je naš ožji rojak. Mnogi nemški

listi so že priobčili o Martinu Kojcu daljše razprave, oglasili so se pa tudi možje znanejši, tako prof. dr. Jules Siber, ki piše o epohalnem preokretu na polju zdravilstva in imenuje Kojca reformatorja.

Koja leči bolnike po novi psihozdravilni metodi. Prof. dr. Siber pravi da je njegovo temeljno načelo izločiti zdravila in podobne zdravilne pripomočke kot nebitvene in prepustiti lečenje naravi sami. Kojca pa ne leči bolnikov z zdaj tako razširjeno psihoterapijo oziroma magnetopatijo, ki sega po hipnotičnih in sugestivnih pripomočkih, temveč pripravi bolnika do tega, da se potem individualnega psihološkega vpliva nauči upravljati svojo naravo zavedno iz lastne moči, da dobi trdno voljo in močno hotenje po ozdravljenju. Največjo važnost polaga na bolnikovo voljo, na to, da bolnik intenzivno želi in hoče ozdraviti. Zdravnik mora biti po njegovem mnenju bolnikov pedagog in njegova naloga je vzbuditi in krepiti podzavestno bolnikovo voljo, njegovo željo po ozdravljenju. Gre torej za lečenje bolezni izključno s pomočjo utrjevanja in stopnjevanja duševnih sil.

Koja je baje dosegel že prav lepe uspehe, ki o njih obširno poročajo razni nemški listi. Med drugim je baje izlečil živčno težko bolno soprogo uglednega berlinskega odveta grofica Schulenberg, znano pravkinjo v tenisu. Grofica je morala zaradi svoje bolezni opustiti vsako sportno udejstvovanje in zadnjih deset let mirnega spanja skoraj sploh ni poznala. Berlinski zdravnik so si zamen prizadevali vrniti ji zdravje, po konzultiranju psihoterapevta Kojca je pa v 14 dneh popolnoma okrevala.

To so informacije o našem rojaku, ki smo jih posneli po nemških listih, strokovno sodbo o Kojčevi metodi lečenja pa prepuščamo v to poklicnim strokovnjakom.

Naši so vrtovi vsega sveta

Krasen spominski članek Gabriele Preissove o pokojnem vseuč. prof. dr. Jesenku

Pod naslovom »Naši so vrtovi vsega sveta« priobčuje slavna naša prijateljica med Čehi ga. Gabriela Preissova v »Narodni Politiki« pokojnemu vseučilskemu profesorju dr. Franu Jesenku posvečen spominski članek, ki v njem pravi med drugim:

»Prehodila sva skupaj, dragi prijatelji, leta 1915 kos briske, neskončne poti. Vas je hotel uničiti z denunciacijo vaš davni tovariš, mene pa nedavni gost in ko sva se v tej človeški preizkušnji ozirala po opori davnih prijateljev, jih je v tem težkem trenutku zakrila neprodorna megla. Ni jih bilo... Tedaj sem vas vprašala, v kaj lahko še verujeva jutri. »Naši so vrtovi vsega sveta in — solnce,« se je glasil vaš odgovor in izpregovorili ste o pšeninem klasu, ki ga hočete izpopolniti.

Tako neverjetno mlad se mi je zdel ta 40 letni slovenski fant temne polti, izbočenih ličnih kosti in prekrasnega nasmeha svojih vedno žarečih oči, ki je v tej najhujši človeški bedi hotel še verovati v vrtove. Seznanila sva se pred božičem l. 1914 v Milovicah. Dr. Jesenko je nosil takrat uniformo rezervnega nadporočnika in dodeljen je bil stražarski službi ujetnikov, kjer mu je poveljnik taborišča polkovnik Halbaerth, moj mož, poveril nalogo tolmača, kajti ta nadarjen mož je obvladal ruščino, francoščino, nemščino, italijanščino in švedščino, a v nekaj tednih se je naučil lepo tudi češčine.

Sem Slovenec dr. Jesenko, se mi je javil prvič in mi krepko stisnil roko. Spogledala sva se in že je naju družilo popolno razumevanje. Naslednjega dne je prišel iz taborišča, kamor misem smela zahajati, mimogrede k meni v mesteci in mi priporočil v popolno zaupanje plemenitega zdravnika dr. Fürsta. Tako smo začeli lavino našega tedanjega strahu in groze zadrževati s človeškimi rokami, zlasti pa s sočustvujočimi zdravniki, kakor smo pač mogli. Dr. Fürst in dr. Jesenko sta odnašala pod blazumi na prsih in v skromnih zavijkih čiste srajce, robce, cigarete, šunko itd. Darila smo pošiljali celo ruskemu polkovniku, ki je imel vse kosti razbite in ki ga je mogla izlečiti samo smrt. Dobival je od nas tudi močno alkoholne pijače kot edino uteho in komaj je prisijalo v marcu toplejše solnce, že je

delal botanik Jesenko za uboge, pohabljenе ujetnike klopice, urejevale so se jim tratiče ter sadili grmički in drevesca, da bi imeli razveseljivejši razgled v mračni dolini.

Ta uboga drobnica mi že poseda tam kakor lastovke, drug s komolecem kraj drugega, samo da bi jih lahko tam več sedelo, mi je pravil radostno. Nekaj ruskih knjig se nam je posrečilo zbrati, prof. Pečkar jih je nam pošiljal in stisnil mi je bankovec v roko »za pribojšek«. Tako so dajali mnogi od vsega srca. Ko je pisatelj Jirasek zvedel, da se da v Milovicah kaj uthotapiti v ujetniški tabor, je tudi prinesel lastnorčno moji zaupnici Lauermannovi cigarete in žepne robce.

Seveda pa ni šlo vedno vse gladko. Tako nam je neke noči pobegnilo iz milovškega taborišča nad 100 nespametnih častnikov, izkopali so si bili čudovito dolg podzemni hodnik, vodeč od njihovih barak h gozdu. Toda te uboge krite so kmalu polovili in vsa njihova okolica je čutila hujši pritisk in naša najboljša volja je bila zadržana. Seveda s tem lahkomiselnim korakom nisva imela nič skupnega. Bila sva tudi zelo oprezna. Vendar se je pa zgodilo, da je naju v aprilu rezervni nadporočnik Otto Janesch iz Ljubljane ovdal. Njegovo ovdabo so potrdili tudi rezervni častniki nemške narodnosti, večina renegati. Resnici na ljubo moram omeniti nekaj posebnega, da se namreč madžarski rezervni častniki niso hoteli pridružiti tej denunciaciji.

Posledice za naju oba obdolženca so bile težke. Dr. Jesenko je bil obdolžen veleizdaje, o meni so pa trdili, da vplivam na svojega moža v prid ruskim ujetnikom. V klavirju, ki sem ga na vloženo prošnjo sama naročila iz Prage za 400 ruskih častnikov, so bili baje natačeni sumljivi spisi. V ovačbi je bilo tudi rečeno, da sem priznovala za ruskimi častniki njihov božič itd. Ko sva po nekaj mesecih preiskave po zaslugi naših dobrih sodnikov dr. Hausmanna, avditorja dr. Lichta i. dr. srečno odnesla glave, sem odpotovala v Samoryn na Žitni otok, kamor je bil takoj po ovačbi premeščen moj mož, dr. Jesenka so pa poslali v drugo taborišče na severnem Češkem. Tam je moral obedovati sam, drugi častniki so se bali njegove družbe. Zvedela sem pa, da je našel moj slovenski fant veliko tolažbo v svojem najbližjem delu. Uredil si je bil pri vrtem posmetniku Kratochvilu nekakšno poskusno stanico za svoje klasje in križanje pšenice z ržjo. Pri tem je tudi v širokem slovenskem zmislil upal, veroval... in dočkal.

Zaman sem ga z zadnjo razglednico svarila: »Stedite s svojim zdravjem, ne pozabite, da vam ni več 30 ali 40 let (ta razglednica je prišla v Ljubljano, ko je bil dr. Jesenko že mrtel. Op. ur.). Toda morda je uslišalo ono božanstvo, ki je vanj dr. Jesenko vedno tako pesniško veroval, njegovo edino sebično željo, ki sva si jo bila nekoč povedala »Da bi nam za vse to, kar smo tu na zemlji najlepšega misliti, ne bilo treba odkupovati si človeške smrti s počasnim trpljenjem,« je dejal. »Da bi padli v neslušten trenutek, kakor pica, ustreljena na poletu.«

Večno mlademu slovenskemu fantu se je ta želja izpolnila. Na njegovem grobu bodo rastle in cvetele rože, ki jih je tako zvesto ljubil, a škripančki se mu bodo zahvaljevali, da je tako neskončno ljubil njihovo najpristnejše carstvo, polje in vrtove.

Dve novi planinski postojanki

Ljubljana, 6. avgusta.

Našim turistom in smučarjem, katerih vrste se od leta do leta množijo, se obetata dve novi postojanki, ki jih nameravata zgraditi za turistično in zimski sport zasluzni društvi TK Skala in smučarski klub Ljubljana. Obe postojanki začno graditi že prihodnjo pomlad.

Agilni TK Skala, ki je lani doprinesel dokaz svoje delavnosti in življenjske sposobnosti z veličastnim filmom »V kraljestvu Zlatoroga«, je že dolgo razmišljaj, da bi si zgradil primerno planinsko postojanko, ki bi poleti služila turistom, pozimi pa smučarjem. Odbor se je končno odločil zgraditi lepo planinsko kočico na Storeč vrhu nad Planino Vogel nad Bohinjem. Planina Vogel je krasen smučarski predel, njeni tereni slove kot idealni.

Odbor TK Skale je kupil od gospodarstvenega odbora skupnega sveta za planino Vogel, vas Bohinjska Bistrica, na Storeč vrhu primerno zemljišče. Ker pa zemljišče nekoliko viši in da znižajo gradbene stroške, se je odbor obrnil s prošnjo tudi na sumsko upravo, da mu odstopi del sveta, na katerem bo stalo pol stavbe. Koča bo na ta način stala na zemljišču, od koder bo krasen razgled na Triglavsko pogorje.

Odbor je v Bohinjski Bistrici tudi že naročil les za kočico. Les je že pripravljen, vendar se mora čez poletje temeljito osušiti. Jeseni bodo kočico na Storeč vrhu položili temelje, spomladi pa bodo započeli delo nadaljevali. Koča bo imela na razpolago okoli 25 prenočišč, oskrbovana bo pa po potrebi poleti in pozimi. Agilnemu TK Skala gre za njegovo iniciativnost in požrtvovalnost vse priznanje; Skalaši zaslužijo, da jih pri njihovem delu podpre tudi javnost.

Drugo planinsko in smučsko postojanko začne spomladi graditi Smučarski klub Ljubljana. Koča bo stala na Mirzem studencu, kjer so najidealnejši smučski tereni. »Ljubljana« ima v načrtu gradnjo velike in udobne postojanke, ki bo imela 88 prenočišč. Tudi temu klubu, ki je pred leti preuredil kočico v Tamarju in jo adaptiral za zimsko postojanko, gre vse priznanje.

Sport

— Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. Na letošnji razpis juniorskih nogometnih tekem za prehodni pokal SK Ilirije, ki ga brantijo od lani juniorji SSK Maribora, se je odzvalo 9 ljubljanskih in 4 mariborskega moštva. Tekmo v Mariboru bo organiziral SSK Maribor v sponzorstvu s SK Nemčarjem in SK Rapidom, glede ljubljanskih tekem je odločil medklubski odbor na seji v sredo, da se vrši prvo, finalno kolo po pokalnem sistemu v nedeljo 7. t. m.; šest moštvo bo igralo nadalje tekme po sistemu na točke vsako v vsaki po eno tekmo 14. in 15. t. m. Termin za finale med sponzoriranimi ljubljanskimi in mariborskimi moštvi bo določen naknadno. Ljubljanske tekme I. kola so bile izrebrane za nedeljo 7. t. m. v naslednjem redu: ob 8. na prostoru SK Hermesa v Šiški Hermes : Jstra, na prostoru SK Ilirije ob 8. Mladica : Morava in ob 9.30 Ilirija II. : Drava; Ilirija I. gre brez tekme v prihodnje kolo. Svoboda in Jadran, ki sta se prijavila naknadno, po izvršenem žrebu, boeta igrala 14. t. m. — Moštva, ki bodo izpadla v prvem kolu, bodo odigrala še tolažilno kolo, zmagovalce igra v nadaljnjih tekmah. Medklubski odbor je odločil zaradi varovanja splošne discipline, da pri LNP verificirani juniorji, ki so kaznovani s prepovedjo igranja, ne smejo igrati v pokalnih tekmah, dokler jih ni prepoved ne poteče. Medklubski odbor opozarja tudi še enkrat, da se morajo igralci pred vsako igro izkazati s kristnim izstom ali s šolsko knjižico; starostna meja je letnik 1914. Vsako moštvo mora postaviti za svojo tekmo po enega stranakega sodnika. — M. O.

— Sportni klub »Diska«, kolesarska sekcija v Domžalah razpisuje medklubse kolesarske dirke v nedeljo 7. km. kot prvi del prireditve letošnjega klubovega spornega dne. I. Prvorazredni: Domžale - Vrnsko - Domžale km 75. II. Juniorji: Domžale - Trojane - Domžale km 53. III. Novinci: Domžale - Lukovica - Domžale km 20. IV. Težka skupina: Domžale - Krašnja - Domžale km 30. V. Seniorji: Domžale - Jarše Mengeš - Domžale km 6. VI. Polževa dirka: Domžale kolodvor - trgovina Menart 80 metrov. Za vse skupine so razpisana lepa darila in kolajne. Vozci se po pravilniku kotarskega saveza. Pravico starta imajo vsi verificirani člani klubov KSJK, pravico starta pri polževi dirki ima vsakdo. Vsak vozač vozi na lastno odgovornost. Držati se ima cestnopolicijskega reda. Startne številke se dobe na startu proti kavejdi Din 10, ki se ob vročitvi vrne. Start ob 8. uri pri igrišču SK Diska, cilj istotam. Pijavnina Din 10, za polžovo dirko Din 5. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

ČE SE »PESNIK« OZENI

— Ali je tvoj papa še vedno tako hud na pesnike? Zadržaj je trdil, da bi za vse na svetu ne dal hčerke pesniku. Si mu dala prečitati Karlove stih? — Sem. In papa je takoj privolil, da se vzameva. Dejal je, da šele zdaj vidi, da ne dobim za moža pesnika.

DOBER TRGOVEC

— Tu imate 30 Din za kuro, ki sem jo povozil z avtomobilom. — Dajte mi vsaj pet kovačev, gospod, kajti petelin je bil strašno zaljubljen v njo in ni izključeno, da ga bo ta udarec ugonobil.

JUTRI OB 16. URI

JAVNA TELOVADRA

SOKOLSKEGA DRUŠTVA ŠTEPANJA VAS

Dnevne vesti

— Odlikovanje. S kr. ukazom so bili na predlog ministra za telesno vzgojo odlikovani za jugoslovansko krono IV. stopnje dr. Janko Rak, sreski sanitetni referent v Gornjem gradu, z redom sv. Save IV. stopnje Franjo Koševin, javni beležnik v Gornjem gradu, in z redom sv. Save V. razreda Viktorija Žitkin, zasebnik v Gornjem gradu.

— Iz državne službe. S kraljevim ukazom je bil na predlog finančnega ministra imenovan za višjega finančnega tajnika pri finančni direkciji v Ljubljani Filip Oreš iz Banjaluke, v gosposki službi so napredovali za eno položajno skupino: višji šumarski svetnik pri šumarskem odseku šumarske uprave v Ljubljani Karel Tavčar, višji šumarski svetnik in upravitelj šumarske šole v Mariboru Zmago Zirnfeld, šumarski referent pri sreskem načelnstvu v Mariboru višji šumarski svetnik Emil Pupis, podšumar v Ljubljani Alfred Buzdah; v Ljubljani: Rafael Burnik, v Skofiji: Luki Franjo Primožič, v Slovenjgradcu Edvard Semec, v Gornjem gradu Alfred Majcenovič, v Krškem Anton Knez in kot višji tehnični manipulant pri šumarski direkciji v Ljubljani Srečko Zalokar.

— Iz banovinske službe. Imenovana sta za banovinskega cestnega nadzornika uradna služba pripadnika pri sreskem cestnem odboru v Ljubljani Jan Vladimir in za banovinskega kmetijskega svetnika pri sreskem načelnstvu v Radovljici dosednji pogodbeni sreski kmetijski referent istotam t. i. Ivan Rataj.

— Imenovanje v državni službi. Uradniški pripravnik pri sreskem načelnstvu v Prevaljah Sadnek Rober: je imenovan za arhivskega uradnika v X. položajni skupini na dosedanjem službenem mestu: policijski stražnik-pripravnik pri upravi policije v Ljubljani Levenc Andrej je imenovan za policijskega stražnika III. razreda na dosednjem službenem mestu.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni listi kr. banke uprave dravske banovine« št. 62, z dne 6. t. m. objavlja zakon o spoznanju o kliringu med Jugoslavijo in Švic. o, pravilnik za obročno odplačevanje starih dolgov regalnega davka in prispevkov v bratovske skladišče, cenik za sadike iz banovinskih gozdnih drevesnic v dravski banovini za leto 1932 in 1933 ter dve objavi banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.

— Razpust društva. Društvo »Krajevno združeno vojnih invalidov in Kovčec« in »Podružnica lesnih delavcev v Sevnici« sta razpuščeni, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

— Anketna komisija pri mednarodnem uradu dela. V smislu čl. 40 2. versailleske mirovne pogodbe je bila pri mednarodnem uradu dela v Ženevi ustanovljena anketna komisija z nalogo proučevati vprašanje, ki je izzvalo proteste proti neki državi. Na predlog našega ministra za socialno politiko in narodno zdravje in po zaslusanju prizadele organizacije je upravni svet mednarodnega delovnega urada na svojem 57. zasedanju izbral kot zastopnike naše kraljevine v tej anketni komisiji: odvetnika Vaso Jovanovića za delodajalce, Filipa Uratnika, tajnika Delavske zbornice v Ljubljani, za delavce, in dr. Ivana Krbečka, vseučiliškega profesorja in zagrebškega župana kot nevtralnega osebo. Tajnik Filip Uratnik bo zastopal delavce tudi kot porotnik pri reševanju delavskih sporov.

— K šolnici na srednjih solah. V petek 29. julija smo poročali, koliko bodo morali starši letos plačati šolnine pri vpisovanju svojih sinov in hčera v srednje šole. K temu pridružujemo še naslednje informacije: Za učence državnih, banovinskih in občinskih učilnic, ki plačujejo le učilniški davek, izdaja potrdila pristojni državni ali samoupravni urad, pri katerem prejmejo roditelji plačo. Ako plačujejo roditelji razen učilniškega daveka še kak drug davek, morajo predložiti tudi potrdilo davčnega urada. Za potrdila je treba zaprositi s kolkovano vlogo (5 Din) in priložiti 20 Din kolek za potrdilo. Za vpis vsakega učenca je treba izpolniti kakor doslej posebno prijavo; kolkovina za to prijavo znaša na srednjih solah Din 50.—. Poleg tega se plača za vsakega učenca taksa Din 20.— za zdravstveni fond po zakonu o zdravstveni zaščiti učencev.

— Kontrola uvoza in izvoza mamil. Za izvrševanje zakona o mamilih je minister za finance predpisal dopolnilno navodilo št. 43.297 z dne 21. decembra 1931. Navodila se takole dopolnjuje: V smislu čl. 5 teh navodil bodo carinarne zahteve, naj se po da pri deklariranju pri uvozu in izvozu mamil, kemikalij, zdravil, zdravilnih specialitet itd. izjavi, ali vsebuje deklarirano blago mamila ali ne. Pri pregledu dopolnilnega blaga po čl. 6 omenjenih navodil se bo kontrolirala tudi točnost te izjave. Če pregled dožene, da vsebuje prijavljeno blago mamila, v izjavi pa to ni navedeno, bodo carinarne uvedle kazenski postopek po čl. 23 zakona o mamilih. Kateri izdelki se smatrajo za mamila, je določeno v členu 1 in 2 zakona o mamilih. Za pregled deklaracij po čl. 6 navodil določeni kemiki bo v vsakem primeru ugotovili točnost prijave in izjave v deklaraciji. Razen tega bo s svojim podpisom v deklaraciji še posebej ugotovili, ali ni prijavljeno blago vsebovalo mamil. Carinarne bodo morale gledati na to, da se v vsem ravnanju po teh navodilih in po tej odredbi, kadar gre za uvoz ali izvoz mamil, da se tako prepreči vsak uvoz ali izvoz mamil, ki niso opremljena s potrebnimi dovoljenji ali pa drugače nasprotujejo tem navodilom. Pre-

stopki carinskih organov, kakor tudi nezadostna paznja v katerekoli pogledu se bodo najstrožje prekontrolirali v prihodnosti.

— Kongres zdravnikov. Dne 25., 26. in 27. septembra bo v Vrnjački Banji kongres jugoslovanskega združenja zdravnikov. Na dnevnem redu so zanimiva vprašanja iz zdravniške stroke, kakor tudi iz zakonodaje, ki se nanaša na zdravniški poklic. Prometno ministarstvo je dovolilo udeležencem po železnici četrtinsko, za potovanje s parniki pa polovično vožnjo.

— Poškodovani kuponi obveznic državnih posojil. Po členu 12 pravilnika za izplačevanje obveznic in kuponov ne smejo pošte izplačevati poškodovanih kuponov, na katerih ni serije ali številke ali na katerih je natisnjena napačna serija ali številka. Pošte morajo take kupone proti rezerzu odvzeti in jih poslati generalni direkciji državnih dolgov v nadaljnje poslovanje.

— Angleške vojne ladje v Boki Kotorski. V Boko Kotorsko je prispela eskadra angleških vojnih ladij. Na čelu eskadre so pripadle admiralna ladja »Elisabeth«, »Revenge« in matična ladja za letala »Glorious«. V kotorski luki so Angležem priredili priščen sprejem. Angleško brodogradništvo v Boki Kotorski do 15. avgusta. Angleški mornariški častniki prirede več izletov v bližnje okolice.

— Nagrobni spomenik Heinzu Müllerju. V juniju leta 1930 se je nad triglavskim ledenikom smrtno ponesrečil nemški turist, akademik Heinz Müller iz Monakovega. Pokojni je bil predsednik akademскеga turistovskega društva v Monakovem. Da se oddolži njegovemu spominu, je zbral društvo primeren denar in naročilo v Mojstrani lep nagrobni spomenik. Spomenik je bil te dni dogotovljen in odkritje bo v četrtek ob 11. dopoldne na pokopališču na Dovjem. K pietetni svečanosti so bila povabljena tudi SPD, TK Skala in druga društva.

— Nova telefonska zveza. Z odlikom prometnega ministra se dovoli telefonski promet med Vainco pri Varaždinu z vsemi kraji v Franciji. Ta promet se začne 15. avgusta. Taksa za naveden razgovor v avgotvor razgovora treh minut znaša 5,55 zlatih frankov, pri čemer pa ni všteta terminalna taksa v korist francoske uprave, ki se bo plačevala različno, s katerim krajem se bo pač razgovor vršil.

— Delovni klub v zagrebškem občinskem svetu. Včeraj dopoldne se je zglasilo pri novem zagrebškem županu več novih občinskih svetovalcev pod vodstvom podžupana Pavlina ter obč. svet. Bajde in Tobčnika, ki so županu povedali, da so ustanovili svoj delovni klub. Ni še jasno, kakšni so cilji kluba.

— Oddaja zgradbe objektov in cest v Novem mestu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 24. t. m. pri komandi dravske div. obl. v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani. pogoji pa pri isti komandi.

— Izlet na romarsko goro Smuk pri Sečnu priredi prostov gasilno društvo v Sečnu v nedeljo 14. t. m. Postreglo se bo s pristnim semitanom. pečenimi janici na razno 1. t. d., na sporedu so pevske točke šaljivo srečanje i. t. d. Cene izredno nizke! Vabijo se vsi okoličani, kakor tudi izletniki, posebno oni, ki pridejo v nedeljo s posebnim ljubljanskim vlakom, da ne zamude redkega narodnega vsakoletnega sestanka na tri četrt ure oddaljeni romarski gori Smuk. Starinska cerkev, razvaline staroslovanskega grad Lichtensteinov, tipične slovanske zgradbe lipe, predvsem pa krassen razgled po vsej Belokrajini, opasni z obnejo reko Kulpo ter bližnji Hrvaško. Pregledna točka vseh belokrajinskih in hrvaških vinskih gor in cerkev do pravo slavnih Zumberčanov. Pola na goro Smuk vedno jež ostrje Semiške vinke gorice, po suti z mnogimi vinskimi hrami in zidanimi, kjer se zamore nabaviti pristna vinska kapljica od 5 l naprej po 3 Din dalje. Odhod z goro Smuk je mogoč tudi na drugo stran hriba, skozi senčne gozdove, na pol ure oddaljeno žel. postajo Rožnido Perbišje. Izredna prilika ogleda Semiške gorice, to je pravega dela Belokrajine, ob priliki prošenja na Smuku, zato vabimo k številnemu posetu.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 100 komadov hrastovih pragov. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave krovne lepke. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 13. avgusta t. l. ponudbe glede dobave knjig za matrike; do 16. avgusta t. l. pa glede dobave parnih ventilov in 50 komadov električnih žarnic.

— Popravek. V včerajšnjem poročilu o izpremembi v upravi dravske sekcije UPU je zagrešil tiskarski skrat bistveno napako. V zadnjem stavku se mora pravilno glasiti: ... ki na imajo, kakor se vidi (in ne kakor se zdi) mirno vest in čiste roke.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in da bo temperatura narasla. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države megleno, deževalo je v Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 28, v Ljubljani 27, v Zagrebu 24,

v Mariboru 22, v Beogradu 20 in v Sarajevu 18 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,6, temperatura je znašala 11.

— Nesreče in nesode. Včeraj so v bolnico pripeljali več ponesrečencev. Poljaka dninarica Marija Vidmarjeva, stara 68 let, iz Zagrada pri Novem mestu, je padla po stopnicah in zadobila resnejše notranje poškodbe. — France Gorishek, 34-letni delavec iz Medvode, je včeraj obiral jabolka. Padel je s drevesa in si zlomil levo roko. — Fran Ogrin, 19-letni zidar iz Domžal, je včeraj popoldne padel s stavbnega odra in zadobil resnejše notranje poškodbe. — Marijo Kovičev, 3-letno delavčev hčerko z Brezovice pri Kamniku, je s vozičkom vred prvinil njen bratec. Deklica si je zlomila levo nogo.

Zobni atelje L. Bitenca

ZOPET REDNO ORDINIRA

— Velika skupščina Ciril - Metodove družbe se vrši letos v Slovenski Bistrici dne 11. septembra. 425n

— Neveste so se pocenile. Med muslimani je razširjen običaj, da kupi ženina nevesto od njenih roditeljev. Doslej so muslimanski ženini v južni Srbiji in po drugih krajih plačevali neveste po 10.000 Din. gospodarska kriza je pa pritisnila tudi na to kupčijo in fantje so začeli razmišljati, kako bi prišli ceneje do nevest. Odišeni muslimani nekaterih srezov v južni Srbiji so se posvetovali, kako bi ta zastareli običaj odpravili. Sklicano je bilo veliko zborovanje muslimanskih prvakov, ki so sklepili, da se bodo neveste, v bodoče prodajale po 2500 Din.

— Samomor profesorja. Včeraj jutraj se je ustrelil v Zagrebu prof. Gjorgje Vučić in sicer iz strahu, da bi ne doživel splošnega duševnega poloma. Profesor je bil zelo nervozen in zadnje dni močno potrt. Svoji ženi je zapustil kratko poslovnico pismo, ki jo v njem prosi, naj mu oprosti, da si je končal življenje, kar je storil iz strahu, da bi ne zblaznel.

— Senzacija v Zagrebu. Včeraj so imeli Zagrebčani pravo filmsko senzacijo. Neki trgovec je pustil v bližini mesta sežgati pet vagonov starih cunj. To blago je pred kratkim prodal nekemu ameriškem podjetju in bi ga moral odpraviti na Sušak ter naložiti na ladjo. Carinske oblasti so zahtevale, naj bi za to blago plačal carino. Cesar pa ni hotel storiti, zaradi česar je razveljavil pogodbo z ameriško tvrdko in blago zažgal.

— Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravnega »Franz Josefove grenčice«, če ga popije vsak dan jutraj na teče, lagodno milo iztrebljenje črevesa. Zdravniki za srčne bolezni so se prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nevarnosti. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz Oskar Dev na sadni poti. Včeraj ob 17. se je vršil iz kapelice pri Sv. Križu, pogreb skladatelja Oskara Deva. Še davno pred napovedano uro so začeli prihajati h kapelici najodličnejši predstavniki naše javnosti, raznih uradov, korporacij in društev. Po cerkvenih opravilih so pevci Hubadove župe zapeli žalostinko »Ušlihi nas«, nato se je za začel pomikati žalni sprevod na pokopališče k rodniki grobnici. Za pevec s praporoma ljubljanskega Zvona in Glasbene Matice so nosili krsto, za njo so pa stopali užalosteni sorodniki, ki so jim sledili predstavniki oblasti, med njimi podban dr. Pirkmajer, senator dr. Ravnhar, mariborski župan dr. Lipold in dr., polnoštevilno so bili zastopani člani mariborskega in ljubljanskega sodišča, v žalnem sprevodu je bilo tudi več univerzitetnih profesorjev itd. Ko so položili krsto v grobnico, se je poslovil s toplimi besedami od pokojnega dr. Ravnhar v imenu Glasbene Matice, v imenu združenja jugoslovanskih komunistov in kot njegov osebni prijatelj pa skladatelj g. Emil Adamič. Pevec pod vodstvom g. Zorka Prelovca so zapeli žalostinko »Vigred« in »Gozdica«, in s tem zadnje počastili spomin velikega pokojnika.

— Iz Poljski inženjerji - železničarji s svojimi družinami, ki so na popotovanju po naši državi, prisplo popoldne ob pol 17. z Bleda na glavni kolodvor, nato si pa ogledajo naše mesto in po večerji, ki jim jo prireditelja železniška direkcija in Zdrženje jugoslov. železničarjev in brodarjev, odpotujejo popolnito z brzovlakom proti Zagrebu odhod pa na morje ter dalje v Beograd in najvažnejše kraje države, kjer ostanejo 14 dni. Pozivljamo občinstvo, da se v največjem številu udeležijo sprejema dragih nam gostov iz močnega bratske repub. Poljske.

— Izlet na Gorjance preložen. Radi napredvidnih zaprek moramo odgoditi izlet na ugodnejši čas. — Društvo »Krkac in BOJUJ. — Trgovci avtomobilisti iz Ljubljane se odpravljajo na zborovanje slovenskega trgovstva v Mariboru jutri točno ob 5. uri jutraj izpred kavarne Evrope. Trgovci avtomobilisti, pridružite se k skupnemu odhodu in manifestaciji slovenskega trgovstva Ostale trgovstvo pa vabimo, da se odpelje s prvim vlakom, ki odhaja ob 5.20 jutraj. Legitimacije za polovično vožnjo se daje v Trgovskemu domu. Zdrženje trgovcev.

— Iz Čuvajte maslo pred solcem! Malo je dobili na našem trgu dobrega masla, pa še s tem se ravna tako nepravilno, da če bi bilo pri prinosu tudi prvotnost, se v razprodaji pozneje takoj pokvari. V mislih imam pred vsem naše branjeve, pa tudi nekatere manjše trgovine in končno mnoge naše gospodinjice, ki postavljajo maslo ne samo toploti, temveč tudi solcu. Na solcu postavljeno maslo se namah pokvari in sicer tako, da postane blede lojaste barve, s neprijetnim okusom po starem pokvarjenem olju. Ta poškodba masla se izvši pod vplivom toplote, zraka in solca črna barva, ki toliko oksidira. Takoj po nakupu je torej maslo shraniti na hladnem temnem prostoru. Na trgu ga je pa vsaj obdati v senci ali pa imeti zato pripravljene omarice, katerih steklo bi moralo biti prevlečeno z rumeno barvo, ki zabranjuje pristop solčnim žarkom. Kakor s maslom, tako bi morali postopati tudi s mlekom, ki je takisto po svoji toliči podvrženo poškodbam, ako pridejo do njega solčni žarki. F. P.

— Iz Sokolskega društva štepanja vas ima jutri ob 16. svoj letni javni nastop na letnem telovadišču poleg svojega doma ob gostini Kregar v štepanji vasi. Pri telovadbi, kjer bodo domači in tuji gostje občudovali tudi prekrasne simbolične proste vaje na skladbo »Buči morje Adrijanske«. bodo prvi nastopili s prostimi vajami tudi starejši člani pod vodstvom svojega častitljivega, a še vedno junaško krepkega zaslužnega starostar br. Slane. Pri vsej prireditvi bo igrala godba 40. pešpolka, a po skrbnih in marljivih pripravah smo se prepričali, da bo telovadba pod vodstvom vzornega načelnika br. Rudia Žitnika pokazala največji napredek vseh vrst. Po telovadbi bodo gostje ostali s člani v najprijetnejši zabavi, za katero so pripravljene krasni dobinki za srečolov in vse najboljše in najcenejše za železce.

— Iz Razpored zemljarine za davčno leto 1932. V smislu člena 131 zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 Ur. list 75-26 in točka 9 čl. 27 pravilnika k temu naznanjam, da je razpored zemljarine za davčno leto 1932 razglašen na vpogled davčnim zavezanecem med navadnimi uradnimi urami v času od 9. avgusta 1932 do vstega 16. avgusta 1932 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5-1, soba št. 3. O tem obveščam vse zemljarine zavezane stranke s pristavkom, da lahko podajo v zgoraj omenjenem osem dnevnem roku eventualne pismene ugotovitve računskega značaja zoper podlage ali zoper odstotek dopolnilnega davka pri podpisani davčni upravi. — Šef uprave: davčni inšpektor Starin.

— Iz Kanalizacijska dela. Smoletova ulica je kanalizirana. Zasuti je le še del jarka proti Kobariški ulici. Zdj kanalizirajo svet od Kobariške ulice proti trgu gorenske železnice. Ker je zaposleno lepo število delavcev, potje delo ob ugodnem vremenu urno od rok. V delu je tudi kanalizacijska Askerčeva cesta preko bivšega Paichlova vrta. Tako bo v kratkem kanalizirana vsa Askerčeva cesta.

— Iz Na fasade v mestu ljudje še vseeno niso popolnoma pozabili. Tu in tam se stoji ob kakšni hiši zidarski oder. V tem pogledu deželni mairske prednjačijo mešanom; skoraj vsako leto si prebarvajo hišane, pa tudi notranjost prebelijo, pri nekaterih hišah celo po dvakrat na leto. V Ljubljani je mnogo hiš, ki niso bile popraviene in pobarvane že od potresa. Precej je pa tudi takšnih, ki sploh niso gradili tedaj, ko je bila moderna naravna barva ometa in zato hiš sploh niso barvali. Na vogalu Bleiweisove ceste in Vrtače obnavljajo pročelje trinadstropne hiše iz pred omenjene dobe. Na Mirju, Askerčeva cesta št. 15, pa obnavljajo fasado še novejša vile.

— Iz Avtobusni izleti Zveze za tujski promet od 9. do 15. avgusta. V torek: Ljubelj Din 59 in Polhov Gradec čez Vrhovno (najstarejše freske v Sloveniji) - Horjul - Vrhnik Din 49; — v sredo: Jezersko Din 59; — v četrtek: Logarska dolina Din 125 (s prehrano) in Visoko - Ziri - Vrhnik Din 65; — v petek: Ljubelj in Jezersko po Din 59; — v soboto: na morje v Bakar za tri dni z vso oskrbo Din 350 Din ter v Dubrovnik vzdolž naše obale in nazaj čez Sarajevo - Jajce - Bihač - Pivovarna jezera - Bakar. Ta 11dnevni izlet stane z vso prehrano in prenočitvami približno Din 2000; — v nedeljo: Logarska dolina; — v ponedeljek: Logarska dolina, obkraj po Din 125. — Vozovnice, prijave in informacije pri »Putniku«.

— Iz Strojna in elektrotehniška delovodska šola v Ljubljani. V letošnjem šolskem letu vstopijo v srednjo šolo v Ljubljani, je bilo naznanjeno, da se zaradi redukcije učiteljskega zbora letos ne bo otvoril prvi letnik strojne in elektrotehniške delovodske šole. Ker so se med tem zapreke zdrževale in se bo šola neprekinjeno vzdrževala in se bo tudi letos vpisovalo v prvi letnik, kakor na vseh drugih šolskih oddelkih od 1. do 3. septembra. Interesenti se lahko že prej za vse potrebne informacije obrnejo ustmeno ali pismeno na direkcijsko tehniške srednje šole v Ljubljani.

— Iz Društvo »Tabor« vabi svoje člane in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo emigrantskega izleta v Laško. Odhod jutri jutraj ob 5.20 z glavne kolodvorja. Vožnja polovična. Vozovi rezervirani. — Pri službi boji za žrtve fašizma bo pel zbor »Tabor« pod vodstvom pevovodje g. Venturinija. Orglar bo dirigent ljubljanske opere g. Dr. Danilo Svara. 426n

— Iz Vsi strelci, loveci in ljubitelji strelskega športa so iskreno vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo celodnevne okrožne tekme, ki jo priredi Okrožna strelska družina v Ljubljani na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti. Vpisnina in cena municije skrajno nizka. Uprava.

— Iz Promenadni koncert se bo vršil jutri ob 11. do 12. ure na Borštnikovem trgu. Popoldne rajanje pod staro lipo z bogatim srečolovom. Vsi na Borštnikov trg! 427n

— Iz Namesto venca na grob pokojnega ravateljca g. Ivana Delakorda so darovali: komisar in uradnik Trgovskega bolniškega in podpornega društva znesek Din 280 kot dar Osrednji protituberkulozni klg.

— Iz Društvo »Soča« naznanja članom in prijateljem, da je za to nedeljo prvotno določen izlet adrijsko s piknikom v gozdih blizu Tomačevega, odnesen za približno nedeljo 14. t. m. in sicer iz razloga, ker se vrši to nedeljo na letnem telovadišču sokolskega društva Ljubljana III. (Bežigrad) sokolski nastop s slavnostno odvo-

stavljenjem sokolske telovadnice. Sočani! Dolžnost nas vseh je, da pobitimo to nedeljo vsaj v goste k Sokolu III. Mnogo prijateljev in tudi tovarišev Sočanov imamo pri tem Sokolu, zato pa brez pomislekov pridružimo se tej slavnosti in prepričani bodimo, da bomo tam veselo sprejeti. 424

— Iz Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada in kontrolni urad zaradi preselitve v Kreslo (vhod s Pogačarjevega trga) ne uraduje v dne 8. in 9. t. m.

— Iz Dunajsko pranje, svetilnikanje, šimenc, Kolodvorska ulica 8.

— V tej paaji vročini najboljše ti strijo dobrote, ki nudi ceno jih »RIO«: Sladoladi, različni, sokovi sadni, bovine svežine, šampanje hladni, izvrstna vina in zagrebško pivo, vse to in še mnogo nudi ti »RIO«. Ni čudo, da zadovoljstva obrzi žarijo vsem, ki deležni dobrot so v »RIO«.

— Avtomatični buffet »RIO« Selenborova ulica 4. Telefon 28—63.

— Iz Sokol II. poziva svoje članstvo, da se udeležijo otvoritve telovadnice Sokola III. dne 7. t. m. polnoštevilno! Uprava.

— Iz Kavarna VIADUKT odprta danes do 4. jutraj. 428n

— Iz Danzing v hotelu »Tivolci« vsak dan do jutra. Novi artisti. Pivo 6 Din. Vino 15 do 20 Din. 422n

— Iz Christofov zavod vpisuje vse avgust. Vodnikova cesta 12, pri stari šišenski cerkvi in v trgovini Podkrajšek, Jurčičev trg 2. Vpisnina 20 Din. Šolnina nizka. Revni popust. 421n

— Iz Ljubljani so umrli od 28. VII. do 4. VIII. Pahor Slava, 25 let, kantaristinja, Aleševičeva c. 37. Hofbauer Hugo, 65 let, okr. glavar v p. Novi trg 5-11. Pogačnik Leon, 54 let, gostilničar in posestnik, Kolodvorska ul. 29. S. Terezija Pudencijana Bršek, 39 let, usmiljenka, Slomškova ul. Marijin dom. Gartner Marta, 2 dni, hči kularskega pomočnika, Bohoričeva ul. 9. Prusenc Neža, 60 let, kuharica, Prisojna ul. 7. Malešič Valter, sin brusarica Ivana, Vodovna c. baraka 62. V bolnici umrli: Stefe Alojz 38 let, mlekar, Vodice 18. Možina Dominik, 13 mesecev, sin delavca, Plovača 3. Meglič Aleš, 25 let, drvar, Lom 8. Bukovšek Stefanija, 27 let, žena delavca, Trbovlje, Loke 437. Minar Ana, 35 let, gospodinja, Pristava 15 pri Kranju. Sebenik Aleksander, 2 uri, sin stroj. kurjača, Moste, Zaloška c. 80. Grabiec Franc, 61 let, fotograf, Lepi pot 11. Klešnik Marija, 37 let, delavka, Ciglarjeva ul. 41. Kne Ivana, 51 let, vzikarica, Zg. Siska 74. Garbas Ivana, 16 mesecev, hči delavca, Linek 11, obč. Šmarje. Klemen Jakob, 56 let, delavec, Vrhpolje 11. Mohar Vinko, 30 let, dnina, Vižmarje 26. Zajec Franciška, 63 let, delavka tobačne tovarne, Vožarski pot 8.

Iz Novega mesta

— Plavalna tekma. Zveza kmečkih fantov in deklet priredi jutri veliko plavalno tekmo v Straži pri Novem mestu. Ker se vrši tekma v globoki, skoraj mirni Krki, je zanimanje zanjo veliko. Plavači dobrodošli!

— Na Gorjaneh kar mrgoli izletnikov. Ne samo ljudje večjih mest, temveč tudi iz manjših mest in vasi gredo kmečki fantje in dekleta na priljubljene Gorjance, po opravljenem domačem delu: košnji, žetvi in mlačvi, da se odpočijejo in pomorejo od hudih naporov. Preteklo nedeljo je bilo na Gorjancih pri Sv. Miklavžu ca 30 kmečkih fantov. Zelo navdušeni za življenje na gorah pod šotari so ostali tamkaj kar 4 dni. V ponedeljek 1. avgusta pa je prišlo precej več Kostanjevčanov. Oba dneva je bila v krčevici Sv. Miklavža tudi masla. Jutri pa prirede izlet fantje in dekleta iz Smihela pri Novem mestu in iz St. Jerneja na Dolenjskem.

— Vina dosti — pa poceni je letos na Dolenjskem. Naši skrbni vinogradniki ga imajo še nekateri toliko, da ne vedo kam z njim. Prodajati ga morajo po skrajno nizkih cenah, in sicer po 2—3 Din liter. Marsikateri vinogradnik pa si je izposloval dovoljenje, da sme točiti vino pod »vino«. Da je to huda konkurenca za gostilničarje, je razumljivo.

— Novo šolo, ki so jo začeli graditi še lanske leto, na Malem Slatniku, obč. Smihel - Stopiče, bodo menda letos dogotovili. Čakajo samo denarja ob občine in delo se bo takoj nadaljevalo. — Mali Slatnik je začel zidati šolo, ker ga je takorekto prisilila potreba, da otrokom ne bo treba hoditi eno ali več ur daleč v šolo v Smihel. Šola naj bi se, kakor je zaprosil krajevni šolski svet, na Malem Slatniku imenovala po Nj. Vis, princu Andreju.

Iz Kranja

— Cene mesa zopet nižanje. Sresko načelnstvo je izdalo pravkar razglas, na podlagi katerega so se cene mesa in masti zopet znižale. Goveje meso stane Din 6 do Din 10, teletina Din 8 do Din 14, prešičje meso pa Din 14 do Din 18. Te cene veljajo namesto dosedanjih do prihodnje ureditve. Kdor bi sekal meso slabše vrste kot meso boljše vrste, bo sodnjiski kaznovan radi navijanja cen.

— Vožnja po prepovedanih potih. Kljub temu, da so na vseh stranskih cestah in potih nabite opozorilne deske, da je vožnja s kolesi prepovedana, se je zopet razpasla grda navada, da se brezskrbno kolesari po teh potih, zlasti po cesti za pokopališčem. Mestni stražniki strogo pazijo, da vsakega prestopnika primejo in naznanijo.

— Prenovljeni hotel. Lastnica hotela »Nova postča« ga. Marija Jeglič je zopet sama prevzela hotel, ki je bil preje v n. jemu. Vse tujske sobe je prenovila in okusno preuredila.

— I. slet Kranjske gasilske župe. Jutri pop. priredi Kranjska gasilska župa ob približno 80 letnice gasilskega društva v Stražišu I. župni zlet v Stražišu. Na programu je povorka skozi vas, govori, razdelitev odlikovanj, vaje s sekirami, plezalska vaja kranjskega gas. društva in velika narodna veselica.

Iz Stalinove mladosti

Od čevljarjevega sina do novinarja, revolucionarja in atentatorja

Za Kavkazom in nad Crnim morjem leži Georgia z glavnim mestom Tiflisom. Vиноgradi, sadni vrtni in zelena polja, mogoče reke, gosto zarasli gozdovi in visoko gorovje z večnim snegom, velike luke, tovarne z različnimi industrijami, ogromen promet ob morju in po kavkaški železnici dajejo Georgiji, tej napol azijski, napol ruski ogromni deželi, zunanje in notranje zelo pestro življenje in podobo.

Ivanovič, da se je odšel policiji. V Kavkazu in v Georgiji pa ga še danes zovejo Koba, dasi se od l. 1914. imenuje le Stalin (jekleni).

Najboljši tovariš mladega Stalina je bil Lado Kečovel, vodja kavkaških revolucionarjev in izdajatelj marksističnega lista »Krvavica«. Tiskala sta ga sama skrivaj na stanovanju in s njim izvala prvi štrajk tifiških cestnih železničarjev, nato demonstracije in krvave pretepe. Policija je pozvala kozake, ki so razgrajale pretepli in zaprli. Kečovelja so gnali v ječo v Baku in ga v ječi zadavili. A Stalin se je rotil in ostal še nadalje v Tiflisu v glavnem odboru revolucionarjev.

Rus Kurnatovski, eden izmed voditeljev, je bil Leninov prijatelj in je tihotapek premajal Leninov list »Iskro«, ki jo je izdajal Lenin v Münchnu in jo pošiljal po raznih skrivnih poteh na Rusko. Stalin je prebiral »Iskro«, jo razumel le napol in pripravil novo demonstracijo.

Policija ga je iskala, a ušel ji je v Batum, georgijsko mesto ob Crnem morju z mnogimi tovarnami in delavci; v Batumu je organiziral odbor socialno demokratične delavske stranke in zopet štrajk delavcev in poulične demonstracije in pretepe.

Policija pa je zaprla vse glavne revolucionarje v Baku in Batumu. Bilo je 1. maja 1902., ko so ruski in georgijski delavci prvič demonstrirali solidarno z evropskimi delavci. Zaprl so tudi Stalina, ki se je v natlačeno polni ječi seznanil s celo vrsto navadnih zločincev, tatov, roparjev in vlomilcev. Od njih se je naučil vseh možnih zločinskih umetnij. Po nekaj mesecih je bil Stalin poslan v vzhodno sibirsko vas Novaja Voda v pregnanstvo. Tu je svedel Stalina, da so se ruski socialni revolucionarji

V tej deželi se je narodil in razvil v moč človek, ki obvladuje danes sam s svojo čudovito energijo in kruto voljo šestino vsega sveta, Josip Stalin. Prvo, najpopolnejšo biografijo je napisal o njem Essad Bey, pisatelj, ki se skriva za psevdonomom, ki pa pozna najbolj intimne črte in čine Stalinovega življenja. Bržčas je njegov nekdanji tovariš. Življenjepis je izšel nedavno v Berlinu in obsega debelo knjigo. Ta knjiga je zdaj v Nemčiji med najbolj čitanimi. Iz nje podajamo nekaj glavnih potez, saj smo doslej le prav malo vedeli o ruskem diktatorju.

V mestu Gori je živel preprost čevljar Vizirion Džugašvili, ki je imel sina Josipa, rojenega 1. 1879. Vizirion je prišel v Gore iz vasi Dido-Lilo z divjega gorovja, kjer je bil dotlej ropar.

Domačini so ga pregnali; odvedel je s seboj osetsko kmetško dekle in postal čevljar-krapec v Gorih, a se zopet preselil v Tiflis in stopil v rusko tovarno za čevlje. Sin Josip ali Soso je nerad hodil v šolo, a tudi čevljarstva se ni naučil, se potepal, se naučil rabiti in metati bodalo ter postal glavni tifiških »skintov«, barab šaljivcev, pretepačev in tatčev.

L. 1893. ga je dal oče v državni seminar, da bi ga vzgojili in izobrazili za duhovnika ali učitelja.

Tu šele se je Soso Džugašvili vsaj za silo naučil ruski čitati in pisati. Največ pa se je pečal z vtihotapljenimi rdečimi brošurami revolucionarnih nacionalcev, marksistov iz tifiških železniških delavnic. Skrivaj je zahajal med delavce in bil s sedemnajstimi leti že strasten socialist-revolucionar. Ponoči so se shajali pri Sosu tovariši, in Soso jim je razlagal brezverske in marksistične nauke. Vodstvo seminarja ga je zato izključilo.

Ali Soso je vodstvu pisмено ovdal vse svoje somišljenke. Socialisti so bili zaradi grdega izdajstva ogroženi, toda Soso je priznal, da je storil: »Moji tovariši zdaj morajo ostati socialisti! Moja ovadba je dala naši stranki ducat izobrazbenih in zvestih revolucionarjev, ki jih potrebujemo.« In res so postali vsi izključeni tovariši nemajni pristaši revolucionarjev in so ostali Sosu zvesti vsi življenje. Soso Džugašvili pa je tudi vse življenje za svojo stranko in revolucionarne cilje še nadalje počenjal najbolj nečastne, nečedne in podlo zločinske reči. Nič zase, a vse za stranko!

Nato se je posvetil izključno organiziranju socialnih demokratov in socialnih revolucionarjev in je

prijeljal delavske štrajke in nemire. Revolucionarji so mu dali ime Koba, t. j. odlični, a svoje ime je vedno izpreminjal ter se zval David, Nišeradse, Čičikov ali

Pierre Mille

Lokomotiva

— Moja pustolovščina je dokaj smešna in prav nič junška, poleg tega pa še malo verjetna, — nam je pripovedoval polkovnik B. — Bilo je v Rusiji v času, ko so zapadne velesile upale, da bo bela armada premagala Stalinove in Trockeve čete. Nas častnikov evropskega porekla je bilo sedem ali osemsto in vsi smo služili pri Štabu, pri topništvu in pri brzojavu. Nasprotni hiše, kjer sem imel pisarno, je bilo drugo poveljstvo, kjer so bili sami ruski častniki. Ti so bili med belimi seveda najbolj beli. Ne vem, ali so kaj delali, vem pa, da so navdušeno plesali in pili.

V začetku je nam bila sreča mila, potisnili smo rdečo malo nazaj, kmalu se je pa kolo sreče obrnilo in ruski častniki so jo nekega lepega dne odkurili. Kmalu za njimi smo ugrabili tudi mi. Spravili smo skupaj nekaj vagonov in nadasiljivo lokomotivo ter krenili proti Odesi, kjer je nas že čakal zavazezniški parnik.

Spotoma smo zvedeli, da se boljševiki bližajo, nihče nam pa ni vedel

Berači bi bili radi...

Časi so zdaj taki, da si nekateri ljudje celo žele, da bi bili berači

Ljubljana, 6. avgusta. Ko bi človeka ne mučile vedno pobožne želje! Ves svet se kople v pobožnih željah, ki so zdaj najbolj moderne, vse trpi zaradi njih, želje so pa od dne do dne bolj pobožne. In kaj vse si dandanes žele ljudje! Želje se jim seveda nikdar ne izpolnjuje, le redko se nekaterim, a tako nepričakovano, da sreča ni popolna.

Ljudje so tudi dandanes, ki si žele, da bi bili berači. Tega si pa ne žele zaradi tega, ker je beraštvo zdaj tako moderno in v razmahu, temveč iz posebnih razlogov. Postati berač, to so marsikomu najlepše sanje, ki se sicer navadno prehitro izpolnjuje, a nikdar ne tako kot bi se morale.

In tako je goreče hrepenel trgovec (ali obrtnik), da bi ga uradno proglasili za berača. Z neprestanimi tožbami, rubeži, s prisilnimi poravnjavami in drugimi najmodernejšimi tovrstnimi pripomočki so mu končno sugerirali, da ni berač, na kaj so se zanašali nešteti, vsi so pričakovali, da bo poravnal račune z njimi, jim plačal visoke obresti in vrag vede kakšne pobožne želje so se gojili. Te trgovčeve skrbi seveda niso bile nič posebnega, statistike priznane niso močile o teh bolečinah neštetih trinov, takšna zadevščina je res zdaj povsem vsakdanja.

Toda bolečine našega znanca so bile posebne. Lahko se otrese teh skrbi tisti, ki enostavno z velikodušno kretnjo prepíše vse siromaštvo na spoštovano ime boljše polovice. Nič lažje, toda lažje je prenašati vsak dan obiske devetih eksekutorjev kot pa preljubo taščo in povrh nje še njeno taščo itd. Človek si prej dvakrat premisli, četudi ni trgovec. In težave so tudi s takšnimi prepisovanji, če si žena lasti že močve hlače.

— Neverjetno, — maje z glavo eksekutor, — moške hlače pa vendar niso ženske! — Zakaži bi pa ne bile moje? Ali ne vidite, da so smučarske? pravi žena.

In ob prvi priliki si jih res obleče, mož pa ne sme protestirati.

— Pa menda vendar nisi znorela?! Moje hlače boš nosila???

— Glej ga, hlače so vendar moje! — Saj vidiš, da so moške!

— Tepček, kaj se pa ti razumeš na modo, najbrž niti ne veš, da k letošnji ženski kopalni obleki spadajo hlače!

To so res strašne zadevščine. Ženske pač prekašajo moški svet v vseh pogledih, hočeš nočeš jim moraš priznati povsed prednost, ker jim ne moreš odreči zadnje

na kongresu v Londonu razcepili v menjševke in boljševike. Stalin, ki je čital »Iskro«, se je pridružil boljševikom, ker jih je vodil Lenin.

Po enem letu je Stalin iz Sibirije ušel, došel v Irkutsk, prekorščil Ural in se preko Astrahana vrnil v Tiflis v januarju 1904. Tu je postal novinar in je izdajal kar dva revolucionarna lista; obenem je organiziral delavce in demonstracije po Georgiji. Poleti 1. 1905. je nameraval naskočiti ječo Mtech, osvoboditi jetnike in zasedati mesto Tiflis. Velike množice so se zgrabile s kozaki, ki

so streljali in pretepali upornike.

Tri ure je trajal boj po mestu. Stalin je metel bombe in uporabljal bodalo in revolver, bilo je več sto mrtvih, a končno je zmaga la carska oblast. Mesto je gorelo, a Stalin je ušel v gorovje. Še isto leto je bil Stalin v Hammerfordu na kongresu ruskih revolucionarjev in se nato vrnil v Tiflis. Tu so se pravkar začele divjaške borbe med armenskimi in mohamedanskimi strankami. Stalin je organiziral boljševike vojaško in je za visoke vsote »reševal« armenske trgovske rodbine mohamedanskih masakrov, a za isto takso je »reševal« tudi mohamedanske rodbine pred armenskimi roparji in morilci.

Nato je v družbi revolucionarja Džordžavilija izvršil atentat na carskega gubernatorja Grjaznova: kot delavca preoblečen sta nosila po ulici čebrička in čakala gubernatorja pred njegovo palačo. Ko se je general Grjaznov pojavil, sta

vržila iz čebričkov štiri bombe, ki so gubernatorja raztrgale. Stalin je ušel, tovariša pa so obesili.

Takrat je imel Stalin še 25 let, je bil priznan vodja georgijskih revolucionarjev, slaven kot atentator in fanaticen boljševik. Kozavi mož majhnih črnih oči je bil oženjen z Georgijko, ki mu je rodila sina.

besede. Zato je pač njihova logika neizpodbitna tudi v pogledu možkih hlač. Nedvomno je zaradi te logike zavladala moda, da ne nosijo ženske možkih hlač samo v kopalnišnih te hlače kopalni kostumi, so dopolnili te hlače kopalni postumi, so doma pižama.

Tako so torej komplicirane skrbi trgovcev in drugih kandidov — beračev. Sila kola lomi, rubeži pa odpravljajo celo zakonska nesoglasja. Tako ganljivih primerov zakonske vzajemnosti ne najdeš v nobenem romanu, na kakršne naleti dandanes eksekutor. Čim vstopi v stanovanje ta strah in trepet modernega časa, se zakonca takoj spravita, čeprav nista prej govorila že vse leto. Žena se tako oblasno postavi pred eksekutorja ter mu tako prepričevalno dokazuje, kaj je vse njeno, da ni vredno niti izveži svinčnika ter stopiti v prazne sobe, iz katerih je na čudovit način izginilo celo najpotrebnejše pohištvo. Tako se je trgovčev končno sprijaznil z mislijo, da se bo spravil z ženo ter prepisal na njo vso revščino. Kdo bi si ne zaželel vroče, da bi postal berač! In trgovci je postal formalno berač — izvolite, črno na belem! Eksekutor je pokimal resignirano ter odšel. Upniki so preklinjali trgovca dan za duem od jutra do večera, dokler niso omagali v sveti jezi.

Človek pa ni nikdar zadovoljen. Ko se je trgovčev odkril na tako dobro preizkušeni način upnikov in si nakopal na grbo ženo strahovlado in taščo, ga pobožna želja ni več zapustila, kako bi se masočeval nad ženo za mlo z dragim. Končno je pričakal, saj ni bilo treba čakati tako dolgo. Žena je bila zadovoljena čez glavo, ko je zopet postal gospodar. Začele so se vrstiti rubežni.

— To krilo je vendar gospojno! je dejal eksekutor.

— Ne, to je moja kopalna obleka! je dejal trgovec.

— In ta pižama?

— Kakšna pižama! To so vendar moje modne hlače!

— Pa ta modni klobuček?

— Je moja nočna čepica!

— Pa kombiniza?

— Je vzorec iz moje trgovine!

— Vraga, in ti čevlji tudi?

— Kaj pa je potem takem sploh ženinaga? Mož je pokazal s prstom na taščo.

Spominiaite se slepih!

ril dobrodušno, — pričakujemo jih. — Kar pričakujete jih, mi jih pa nemočemo čakati.

V ponedeljek jutraj pa ni bilo o lokomotivi duha ne sluha. Postajenačelnik je venomer zatirjeval, da mora vsak čas prisopihati, pa je ni bilo od nikoder. A nam se je strašno mudilo.

Kar smo zagledali ob desetih vlak, prihajajoč od severa, od koder smo bili prispeli tudi mi. Imel je lokomotivo v dobrem stanju.

Takoj sem sklenil zapleniti jo. Stopil sem na tir in začel mahati z rokami. Vlak se je ustavil. Bil je poln mušikov in delavcev; nekateri so imeli puške in pasove z naboji.

Iz kupeja prvega razreda je izstopil čudno oblečen dolgin. Kadil je cigareto in poznalo se mu je, da ga ima pošteno pod kapo.

Vprašal me je, kaj bi radi in zakaj smo ustavili »njegov vlak«. Odgovoril sem mu, da potrebujemo lokomotivo. Najprej mi je dejal, naj ne brijem iz njega norca, potem sva pa odšla v kolodvorsko točlinico in tam sem mu pri steklenici vodke pojasnil, da uskuga ne bo zastojni in da mu lokomotivo takoj vrnem, čim dobimo drugo.

Kam z dolenskimi cigani?

Spraviti jih hočejo v Gorjance, kar se pa pod nobenim pogojem ne sme zgoditi

St. Jernej na Dol, 4. avgusta. Vedno večja je ta nadloga in s akrobje se merodajni krogi vprašujejo: kako in kaj in kam in kdaj? Nekaj bo treba storiti s temi ljudmi ter jih prisiliti, da živijo življenje kot drugi državljani. Zdal se je potikajo naokrog in beračijo. Najhuje je tozadevno v Kandiji, delu Novega mesta na desnem bregu, kjer ima obširna šmihel - stopiška občina svojo uradno pisarno na nek konzultatu v tuji državi. Občina šmihel - stopiče je med največjimi v dravski banovini in del njenega številnega prebivalstva tvorijo tudi več sto duš broječe ciganske zadruge. Cigani so še nekoliko porabni za delo, ciganke in njihova otročad pa nadlegujejo mesto in vasi dan za dnem, leto za letom. Ciganski otroci ne zahajajo v šolo, cigani so prosti vseh dajev in žive po pretežni večini le na tu račun. Domovinski občini so v nemalo breme. Ni čuda, če se jih skuša tako ali drugače rešiti. Povsod bi storili tako.

In če prišla prilika v podobi agrarne reforme. Delitev veleposestev. Visoko v Gorjancih ima poganški graščak Josip Langer, obširna zemljišča, ki so zaradi terenskih prilik ostajala skorajda neizkoriščena. In ta so bila interesantna v agrarne svrhe na razpolago. Nihče se ni oglašil razen šmihel - stopiške občine, ki je uvidela možnost, da se reši ciganske nadlegue z njeno kolonizacijo tam vrh Gorjancev. 17. maja ji je zemljemerec že odmeril 10 ha zemlje, ostalo pa je še nekako 30 ha neoddanega zemljišča, ki ga bo, kot vse kaže, tudi prevzela šmihel - stopiška občina. Ta agrarni svet spada pod katastralno občino Gorenje Vrpolje in pod politično občino St. Jernej na Dolenskem. Slednja je štiri dni po gorjanski razmejitvi, torej 21. maja, vložila plemen protest na sresko načelstvo v Krškem zaradi nameravane naselitve ciganov na Gorjancih. Obvestila je o tem tudi osrednji odbor SPD v Ljubljani, ki je podprl njen protest s primerno vlogo na kr. bansko upravo.

Prav je, da se pričneta razmišljati, kako bi se izkoristil tudi svet skoraj 1000 metrov visoko v Gorjancih. Velika košnica pod cerkvico sv. Miklavža in planinskim njegovim zatočiščem pa je vredna vse druge usode, nego ji je trenutno namenjena.

Sv. Miklavž, nižja točka Trdinovega vrha, je najprihujljenejša gorska točka izletnikom z bregov Krke in Kulpe. Naš list je pred tedni obširno pisal o njem. Zdal je gori vse polno letoviščarjev, ki uživajo čisti planinski zrak, žarko njegovo sonce in okusno ter ceneno Načkovo hrano. Tabori kar na prostem, drugi sne v planinskem zavetišču, ki ga skrbno vodi podjetni dolinec Nace Hudoklin. Ni več brige za vodo. Dovolj je je v globokem novem

vodnjaku. Dobre pol ure navzdol mimo Krvavega kamna je planinska kočica novomeške podružnice SPD. Tik pod njo slavnoznana »Gospodina«, gorjanski studentek, z bazenom za kopanje in čudovitim razgledom. Tudi tam je na tucate letoviščarjev skozi vse poletje. Težke novce je vložila novomeška podružnica SPD in tudi Nace Hudoklin in v olepšano cerkev pobožni verniki — in vse to naj bo sedaj izpostavljen uničujočim ciganskim rokam?! In ves trud in ves napor tujko-prometnih krogov, ki so storili vse, da bi privabili tujca v bajne naše Gorjance, vse to naj bo zaman, z enim podpisom uničeno?! In dolinci sami, Krčani in Kulpani, naj bodo oropani svojega najljubšega letišča?! In podgorski kmetje naj ne bodo varni svojega kmetja in z znornjem pridobljenega poljskega pridelka!

Ne, to ni mogoče! Gorjanci naj ostanejo to, kar jim je že dobrotna priroda sama dala, ostanejo naj le ljuba, draga planina domačinu in tujcu, ostanejo naj mogočni naravni razgledni stolpi, od koder bodo vidne lepote in mikavnosti dolenske zemlje in postanejo naj raj dolinske mladine, ki hodi zdaj na Gorenjsko in na morje letovat, Gorjanci pa sipljejo svojo čudotvorno moč v vsemir, kolikor je ne vsrkava vase očrnela telesa vedno številnejših gorjanskih letovalcev.

Novomeška politikantka je poslala letos otroke v Medvode. Ali bi ne bilo umestnejše in najmanj toliko zdravilno, da bi si postavila mestna občina Novo mesto gori na obširnih košencah lastno planinsko kolonijo? Poletji za mladino in morda oddelek tudi za odrasle, pozimi za smučarje. Zdal je še mogoče dobiti nekaj sveta. Za obe sosedni občini ga je več kot dovolj, za novomeško in za šmihel - stopiško. Morda bi pa skupno kaj zgradili! Vel pogoj so dani, da bi nastal gori velik planinski hotel, pravo visinsko zdravilišče, ki bi se polagoma razvil v korist domačinom in tujcem v uvaževano planinsko postojanko.

Za to je svet tam gori. Kot ustvarjen je za to že po svoji strukturi, če izvzamemo planinski položaj. In to naj tudi postane!

Cigane pa kam drugam! Se bo že našel primeren prostor. Saj gori bi tudi ne mogli živeti. Polje bi jim ne rodilo kot v dolini, je svet previsoko. In kaj bi ubožci pozimali počeli gori! Tudi nadzorstvo nad njimi je gori otežkočeno. Morda bi se pa našlo mesto zdej na sami šmihel - stopiški občini v prostiranih šumah Rasno. Kjerokoli, samo Gorjance pustite pri miru. Izkoristite jih v smeri, ki vam jo kaže narava sama, in to bo donosalo večjo korist kot je vsa škoda, ki jo napravljajo cigani. P. V.

Najstarejše gasilno društvo Dolenske

Prostovoljno gasilno društvo v Novem mestu deluje uspešno že od 1. 1876

Novo mesto, 4. avgusta. V nedeljo, 7. t. m., priredi Prostovoljno gasilno društvo v Novem mestu zabavo na vrtu g. Josipa Windischierja v Kandiji. Cisti dobiček je namenjen za popravilo starega in nabavo novega orodja.

Potrebno se nam zdi, da ob tej priliki pogledamo malo na delo, ki ga je vršilo to humanitarno društvo v dolgih letih svojega obstoja, od l. 1876. Tega leta je bilo namreč društvo ustanovljeno na vzpodbudo pokojnega trgovca Adolfa Guština. Minilo je od tedaj že dobrih 56 let in je to gasilno društvo najstarejše na Dolenskem. A še vedno žive trije člani, ki so stali ob zibelki našega društva, in to so: g. Viktor Nifergal, ki je še vedno aktiven član, g. Jurij Gregorc in g. Josip Dutar, ki pa sta podporni člana. Pred kratkim pa je umrl g. Leopold Fišer, ki je bil tudi soustanovitelj društva.

Takoj sploščeta je društvo naletelo na razne ovire, katere pa je dobro premagalo. Pripomniti moramo namreč da društvo ni imelo nikakega orodja. Najprej so si nabavili ročno brizgalno, potem pa za tedajni čas najmodernejšo ročno snemalno brizgalno. L. 1927 pa je društvo kupilo novo, dvokolno motorno brizgalno trdke Renault, ki deluje povsem brezhibno, kar se je zlasti videlo pri požaru v Stavci vasi, kjer je delovala motorka 5 ur in črpala vodo iz Krke ca pol km daleč. Da niso stopili vrli novomeški gasilci pod poveljstvom našega prikljubljenega poveljnika g. Franca Reitza takoj v akcijo, je verjetno, da bi bila pogorela vsa Stavča vas. Gasilno društva pa ima tudi svoj avto trdke Ford, ki ima prostora za 20 ljudi

in s katerim hitro prispejo na kraj nesreče in začno z delom.

Prvi večji požar, pri katerem je društvo pokazalo svoje zmogljivost in svojo požrtvovalnost, je bil 21. januarja l. 1901, ko je gorelo Novo mesto in o čemer je »Slovenski Narod« obširno poročal dne 23. l. 1901. To poročilo hrani društvo v svojem arhivu. Drugi večji požari pa so bili, ko je gorel Mokronog, Brod pri Novem mestu, Potok pri Vavti vasi, vas Krka pri Novem mestu in drugi nešteti požari, pri katerih so se vrli gasilci Novomeščani vedno odlikovali. Ostajali so pri ognju tudi več dni, če jim je to velela vest in jih klicala dolžnost.

V nedeljo 7. t. m. dopokline pa bodo odlikovani s kolajnami Nj. Vel. kralja Aleksandra I. za požrtvovalno delo pri društvu g. Jarc Andrej, Jerele Jože in Recelj Ivan z zlatimi in Tvrđi Ivan s srebrno kolajno, katere bo odlikovancem izročil velik prijatelj humanitarnih organizacij, g. sreski podnačelnik g. Anton Krajšek. Odlikovanja, ki jih prejmejo g. Jarc Andrej, Jerele Jože, Recelj Ivan in Tvrđi Ivan so zlata, oziroma srebrna kolajna, ki jih poklanja Nj. Vel. kralj Aleksander I. Odlikovancem bo izročil visoka priznanja dela in požrtvovalnosti sreski podnačelnik g. Anton Krajšek, jutri, ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani. Občinstvo vabljeno!

Pri zabavi bo igrala godbena društva Novo mesto pod taktiko novega kapelnika g. Golobčiča, prometnega uradnika v Novem mestu.

Ker priredi zabavo gasilno društvo, ki vedno bdi nad mestom in okolico, se je izdelalo polmoštevilo, da se društvu izkazemo hvaležne za njegovo požrtvovalno delo in neštete dokaze nesebične ljubezni do bližnjega. Novomeščani in okoličani, v nedeljo vsi na gasilsko veselico!

Agilnost gasilnega društva se vidi v tem, da se oni vedno vežbajo, imajo sestanke in strokovna predavanja, da je močvito stremeno, zato tudi lahko odnese povsed, pri vsakem požaru prvo pohvalo. V letu 1932. je novomeško gasilno društvo imelo 6 vaj z vsem potrebnim orodjem, 3 sestanke in dvoje strokovno tehničnih predavanj. So sedna gasilna društva, sledite lepemu zgledu!

PREBRISANA GLAVA

— Če veš, kdo ti je ukradel avto, zakaj ga pa ne ovažiš?

— Ker čakam, da bo kupil nove pnevmatike.

SREČA V NESRECI

Zdravnika pokličejo k rodbini, ki se je zastrupila z gobami.

— Kako je mogoče, da vašemu sinčku nič ni? — se začudi.

— Ker je bil včeraj poreden, pa sem ga poslala spat brez večerje.

OBOJE

— Danes sem srečal prijatelja.

— Kaj pa počneja? Ali je že oženjen, ali si pa še sam kuha?

— Oboje.

Drugi Piccardov polet v stratosfero

Gre mu za proučevanje kozmičnega izžarevanja — Radioamaterji, pozor!

V pogovoru z novinarji je profesor Piccard izjavil, da se še ne dvigne v stratosfero v začetku prihodnjega tedna. Namen novega poleta ni dvigniti se v še nedosežene zračne višave, čeprav potrebuje učenjak za svoje merjenje višino 16.000 do 16.500 metrov, temveč mu gre le za proučevanje kozmičnega izžarevanja. V ta namen bo imel prof. Piccard v gondoli dva instrumenta, namreč ionizacijski instrument in detektor

letom upravljanje radioaparata. Oficijski znak, ki ga je dala belgijska pošta upravnemu temu radioaparatu, je OOBFH, toda Cosyns bo rabil za klicanje enostaven znak B 9. Prvo poročilo pošlje Cosyns v svet iz višine 6000 m na valovnem pasu sedmih kilociklov (MC). Cosyns bo najbrž deloval nekoliko pod komercialno postajo OUK. Ta oddajna postaja je v najnižji četrtini omenjenega valovnega pasu. Vsekakor

Prof. Piccard (+) nadzoruje nakladanje svoje gondole pred prevozom v Curih. Priprave za njegov 2. polet so tako daleč napredovale, da se utegne slavnj učenjak ob ugodnem vremenu dvigniti v zračne višave že prihodnje dni.

za kozmično izžarevanje. Ker je bilo na prvem poletu njemu in njegovemu spremljevalcu v gondoli zelo vroče, kar ju je deloma motilo pri opazovanju stratosfere, je zdaj gondola belo pobarvana. Poleg tega ima gondola znotraj nove ventile, da se ne ponovi nezgoda, ki se je pripetila ob prvem poletu v stratosfero. Prof. Piccard računa, da se bo spustil v Alpih, kajti po njegovih izkušnjah prevladujejo zvečer v stratosferi severni in zapadni vetrovi. S seboj vzame sicer radioaparat, toda po možnosti med poletom ne bo oddajal poročil, da bi prihranil tok za pristajanje in da bo lahko sporočil svetu, kje se je s svojim balonom spustil na tla. Spustiti se hoče zvečer. V balon vzame 500 kg obtežilnega materiala.

Prof. Piccarda bo spremljal na drugem poletu v stratosfero inž. Max Cosyns in njemu prepusti učenjak med po-

bo Cosyns oddajal poročila približno 50 km nad pasom, kar bo odvisno od karakteristike njegove antene. Te karakteristike pa ni mogoče vnaprej točno ugotoviti. Kot protiutež bo rabil Cosyns gmoto svojega balona.

Oddajanje se bo vršilo po dveh znakih, in sicer 1.) CQ od B 9 takrat, kadar bo hotel Cosyns stopiti z radiopostajami v zaporedno zvezo. V tem primeru se priporoča radioamaterjem, naj počasi brzojavijo in naj ne motijo Cosynsa pri njegovem delu s predolgimi vprašanji. 2.) QST od B 9 v primeru, če bo hotel Cosyns pošiljati poročila samo iz balona in praktično ne bo poslušal odgovorov, odnosno vprašanj. Piccard in njegov spremljevalec se nameravata dvigniti pol ure ali eno uro pred solnim vzhodom in ostati v zračnih višavah do 18. zvečer.

Duhovitost na govorniškem odru

Tudi na govorniških tribunah so ljudje včasih duhoviti, zlasti tam, kjer so strankarske strasti hudo razvnete. Vodja francoskih socializma Jaures je imel nekoliko volilni šhod in je na njem srdito napadal duhovščino. Med poslušalci je bil pa mož, ki je duhovščino še bolj sovražil kakor Jaures, in je med govorom z medklici neprestano motil govornika, češ, da hodi njegova žena ob nedeljah v cerkev in da je dal hčerko v samostansko šolo. Jaures se je končno dobrodušno nasmešnil in mu odgovoril: »Priatelj, vse kaže, da lahko vi obračate svoj oženo, kakor hočete, jaz pa tega ne morem.« Zborovalci so počili v smeh in Jaures je imel poslednji mir. Zborovalci so se pač spomnili na svoje zakonske težave in priznali, da so le redki zakonski možje doma gospodarji.

Znan je tudi dvopit Lloyd Georgea. Na nekem shodu je imel opraviti z bojevito zagovornico ženske volilne pravice. Ugnal jo je v kozji rog tako, da je segla po malo čudnem argumentu. »Če bi bili moj mož, bi vas zastupil!« je zaključila razjarjena pobornica ženskih pravic. »Če bi bil vaš mož, bi se pa

sam zastrupil,« ji je odgovoril Lloyd George. Zborovalci so počili v smeh in se dolgo niso mogli pomiriti. To pa bojevite sufražetke ni motilo, da bi ne imela na shodu zadnje besede in končno je le obveljala njena. Nedavno so postavili v Londonu tej bojeviti ženski spomenik.

DO X

Največje letalo sveta DOX je zbrnelo te dni nad baltičsko obalo, kamor je priletelo iz Gdanska. Zaokrožilo je nad presenečenimi kopalci in se vrnilo nad Swinemünde. Letelo je nizko nad strehami, tako mirno v svoji divji brzini, kakor da drči po nevidnih tračnicah. Letalo ima 6 silnih motorjev po 600 HP in lahko drvi s hitrostjo 220 km na uro. Seveda vzbuja povsod veliko zanimanje, saj je še vedno senzacija prve vrste, čeprav že dolgo leta po svetu. Zanimiv je pogled v notranjost tega zračnega orjaka.

Najprej prideš ob poveljniški kabini v sprednji del zračne ladje. Tam sta dva volana odnosno krmili, da se lahko pilota menjavata. Delovanje motorjev kontrolirajo žarnice. Tehnično je opremljeno letalo kakor ladja in letalo. V razkošno opremljenih kabinah je prostora za 70 potnikov. Poleg tega

— Zagotavljam te, da razen tega deleža ne boš zapravil niti beliča. Obleka mi je ostala še z zadnjega »plesa romantikov«, kjer je bilo skoraj prazno, kakor veš tako, da si je ni nihče ogledal. Ali pojdeva, dragi možiček? Saj sva oba tako potrebna malo zabave in razvedrila.

— Hm, nič bi ne imel proti, toda s temi tvojimi deleži... naj bo že kakorkoli, petdeset zlotov bo pa le treba odrediti, če ne več. Če bi bil vedel to vsaj davi, da bi ne bil vrnil teh petdeset zlotov Immerchlehu. Tako je silni vame, da mu nisem mogel odreči. Zadnji denar je iztisnil iz mene, da bi ga šment!

— Kaj torej odgovoriva Tumidajskim?

Gospod Ludwik je malo pomislil, potem je pa stopil k telefonu.

— Halo! Si ti, Witold?... Aha, dober dan! Kako pa kaj pri vas, je kaj novega?... No, pri nas za silo tudi še gre... Hotel sem te samo vprašati, kakšne načrte imate za turek, za zadnji dan predpusta... Se nobenih? To je dobro. Tumidajski pride na pustni turek domačo zabavo na deleže. Na vsakega pride petindvajset zlotov, to je bagatela... Midva z ženo najbrž pojdeva. Ali bi ne šla tudi vidva?... Torej imenitno! Da,

je v letalu še salon za kadilce, bar, kuhinja in mnogo prostora za prtljago. Posadka 11 mož s poveljnikom vred ima svoje prostore v drugem nadstropju. Posadka mora biti zato tako velika, ker skrbi za vsak motor poseben monter. Letalo ima v zalogi 16.000 litrov pogonskih snovi, široko je 48, dolgo pa 40 m. Vsak najmanjši prostorček je praktično izrabljen. Za varnost potnikov in posadke je dobro poskrbljeno.

Barbusse obdolžuje

Francoski in sploh inozemski tisk se obirno peča s senzacionalnim člankom slavnega francoskega pisatelja Henry Barbusse, avtorja »Ognja«, ki je svoje javno delovanje postavil odkrito v službo sovjetov. V eni zadnjih števil moskovske »Pravde« priobčuje na celi prvi strani plamteče pisan članek pod naslovom »Ja obvinjam« (obdolžujem), kakor je napisal svoj čas Zola v znani Dreyfusovi aferi svoj znameniti članek »J'accuse«. Barbussov članek je vzbudil povsod veliko ogorčenje. Naslanja se na senzacijo s Pavlom Gorgulovim, morilecem francoskega predsednika, in vsebuje štiri glavne obdolžitve.

Barbusse obdolžuje vse francoske vlade, da so nudile zavetje, podpirale, financirale in oboroževale najrazličnejše organizacije ruskih belogardistov, ki se o njih izraža zelo zaničljivo in žaljivo, obenem se pa povzpneja do trditve, da jim je cilj ubijati in pripravljati novo vojno. Po Barbussovem mnenju so francoske vlade odgovorne za vse umore, kar jih imajo na vesti ti ljudje. Zlasti Tardieujeva vlada naj bi bila odgovorna za umor, ki ga je izvršil belogardist Gorgulov, ki je bil v stikih s francosko policijo. Barbusse pravi, da je igral Tardieu komedijo, ko je širil vesti, da je Gorgulov boljševek.

Barbusse v svojem članku obirno opisuje delovanje emigrantskih organizacij v Franciji in v nekaterih drugih državah ter pravi, da je nastala v njihovi taktiki sprememba, ker so prešli od ubijanja sovjetskih zastopnikov k ubijanju predstavnikov držav, ki so z Rusijo v diplomatskih stikih. V dokaz omenja afero svetnika češkoslovaške diplomatske misije v Moskvi Vaneka in japonskega poslanika Hirota. Nadalje govori o Gorgulovu, češ, da je to belogardist, ki je bil v stikih s francoskim generalnim štabom in vlado. Barbussovemu članku se jasno pozna, da je bil inspiriran in objavljen v Moskvi.

Nov način pogozdovanja

Norveški profesor gozdarstva Svend Heiberg, ki je bil poklican na državno visoko gozdarsko šolo v New Yorku, je imel nedavno zelo zanimivo predavanje o novem načinu pogozdovanja. Po njegovi metodi v bodeče ne bo treba več saditi mladih drevesc, odnosno sadik, temveč bomo sadili brikete s semeni. Brikete so stisnjene v 4 cm dolge kocke iz dobre zemlje. V vsako briketo pridejo 3 ali 4 semena in brikete položimo v parafin, da se utrdijo. Samo tista stran, ki je najbližja semenu, ostane brez parafinove plasti. Brikete se lahko izdelujejo s strojem in en stroj jih izdelata na dan do 16.000. Poleg tega je bil še izdelan stroj, ki sadi brikete v zemljo na kraju, določenem za pogozdovanje.

Na Norveškem so dosegli s tem načinom pogozdovanja lepe uspehe. V Ameriki poskuse šele delajo in torej še ni mogoče povedati, kakšni bodo rezultati. Po Heibergovem mnenju ima ta način pogozdovanja veliko bodočnost, dasi je odvisen tudi od zemljišča. Za po-

prav praviš, človek potrebuje malo razvedrila, kaj ne? Torej veš kaj, dragi moj, stopi mimogrede k Tumidajskim in plačaj še za naju, potem pa poročunava... Kaj? Hm... da, da, razumem... No, še ne vem, prav zares še ne vem. Bomo videli, telefoniram ti še enkrat, se bova že še pomenila. Tako, bodi mi zdrav!

Ta čas, ko je gospod Ludwik govoril po telefonu s prijateljem, je žena nestrpno čakala. Komaj je odložil slušalko, je vzkliznila:

— Torej kaj je? Ali pojdejo?

— Nekako tako, kakor midva.

— To se pravi?

— Kaj nisi razumela? Hotel sem, da bi bil Witold plačal tudi najina deleža, pa se je izmikal in me prosil, naj plačam raje jaz tudi zanj in za njegovo ženo, češ, da ima kačo v žepu. A jaz, kot rečeno, nimam niti...

— No, ta je pa lepa! Zalostna pesem!

— Dušica moja, pa se menda vendar temu ne čudiš? Taki so v naših časih ti »ostanki«. Domače zabave na deleže, ta misel ni baš napačna, toda kaj pomaga še tako imenitna ideja, če pa nimaš niti za ta preklicani delež! Ostati moraš pač doma, Da, da, hudo je zdaj na svetu!

gozdovanje z briketami je samo ravno zemljišče brez grmičevja, ki bi oviralo semena v njihovem razvoju. Kjer je pa zemljišče ravno in golo, spravimo brikete samo v zemljo, vse drugo pa opravljamo narava sama. Tu pride v poštev še druga prednost briket, ki izključujejo možnost poškodovanja korenin, kar se pri sajenju drevesc kaj rado dogaja.

Kraljica lepote 1932

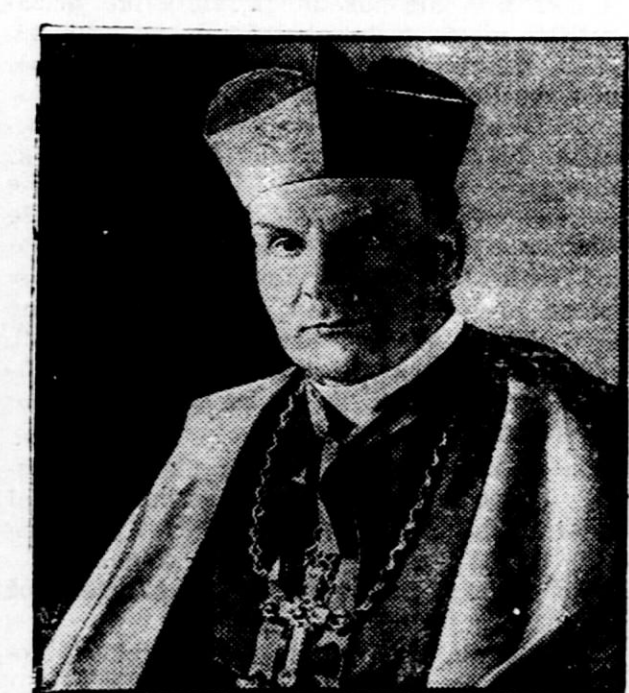
Turška lepota (levo) Kerimen Halis, nova svetovna kraljica lepote s svojo najnevarnejšo konkurentinjo, najlepšo Madžarko. Svetovna lepota konkurenca, kjer je doletela lepo Turkinjo ta visoka čast, je bila v belgijskem mestu Spa.

Preveč dobrega...

Angleški pisatelj St. Leacock, ki je nedavno izdal knjigo o svojih potovanjih po Rusiji, pripoveduje med drugim tudi zanimivo, na prvi pogled skoraj neverjetno zgodbo, ki pa postane verjetna, če človek pozna primitivnega Rusja z njegovo široko dušo. Če pa ta zgodba ni resnična, je vsaj dobro izmišljena.

Kanadski inženjer je prispel v Rusijo, da bi v okviru petletke organiziral in opremil ogromno valilnico, ki naj bi postavila rejo kokoši na najširšo podlago. Kmalu je bila valilnica postavljena, aparat je deloval spočetka pod inženjerjevim osebnim vodstvom brezhibno in iz 50.000 jajc se je izvalilo celih 49.700 piščancev. Ko je pa kanadski inženjer na povelje iz Moskve izročil nadzorstvo nad valilnico svojem ruskemu nasledniku, je hotel slednji delovanje aparata še zboljšati in s povišanjem temperature valenja piščancev pospešiti. Pa se je zopet enkrat pokazalo, da preveč dobrega tudi ni dobro. Namesto pričakovane bogate letine piščancev je požel prevneti Rus za svoje prizadevanje 50.000 trdo kuhanih jajc. Kaj je storil z njimi, nam Anglež žal ne pove. Morda mu je g. Leacock pomagal pojesti jih.

Kardinal dr. Mihael Faulhaber

znan zlasti po svojih ostrih člankih proti komunizmu, je praznoval te dni 60 letnico svojega dušnega pastirstva.

Prazna stanovanja v Berlinu

V najlepših delih Berlina, kjer stojijo krasne palače in lepe stanovanjske hiše, je zdaj na stotine velikih stanovanj praznih in z vsakim selitvenim terminom se njih število pomnoži. Tudi to je znak krize. Ljudje nimajo denarja, da bi plačevali visoke najemnine in morajo stanovati v temnih nehižljenih stanovanjih, na drugi strani pa stoji mnogo velikih, lepih stanovanj praznih. Čudno se slika to, toda na svetu je pač tako, da ima pravico do človeka dostojnega življenja samo tisti, ki ima kaj pod palcem. Nemčija je sicer v tem pogledu med najnaprednejšimi državami, saj vsaj deloma skrbi, da pridejo vsi ljudje po streho in država sama pomaga, da se napravi iz velikih stanovanj srednja, da bi ljudje lahko zmagovali najemnine.

V mnogih primerih pa to ne gre in tu so prišli hišni posestniki na pametno misel, da stanovanj ne pustijo več praznih, temveč oddajajo poedine sobe. V najlepših delih mesta dobiš sobo s kuhinjo in pravico do souporebe kopalnice že za 15 mark mesečno; seveda je pa sobica majhna. Večje sobe stanejo še vedno do 40 mark. Povpraševanje po enosobnih stanovanjih je v Berlinu zelo veliko. Prebivalstvo teh doslej fevdalnih okrajev se tako močno proletariizira, kar pa zaskrbljuje, glav-

no je, da so ljudje pod streho. Stanuje se pa v velikih starinskih hišah udobneje, nego v stanovanjskih kasarnah, od koder se ljudje kaj rado selijo.

Vnetje slepiča

Nepoučenost širokih slojev se kaže tudi v nazivu te bolezni. V 99 % ne gre namreč za vnetje slepiča, temveč za vnetje črvičastega priveska slepiča. Tudi o postanku te zdaj tako pogoste bolezni si ljudje niso na jasnem. Vnetje slepiča zdaj ni več nevarna bolezen, če se pravočasno obrnemo na zdravnika in se podvržemo operaciji. Ljudje navadno mislijo, da nastane vnetje slepiča na ta način, da pride vanj, odnosno v črvičasti privesek slepiča tuje telo, češnjeva peška, ribja koščica ali kaj podobnega. V resnici pa povzročajo vnetje slepiča bakterije, ki jih najdemo v vsakem človeškem črevesu. V črvičastem privescu se te bakterije nastanijo in povzročajo vnetje, toda v glavnem takrat, če se po nepravilni prehrani (preveč mesa in premalo sadja) in v napadnem načinu življenja (premalo gibanja) preveč razmnože.

Vnetje slepiča spoznamo najlažje po bolečinah v desnem spodnjem delu trebuha in po vročini, ki navadno spremlja bolečino. Če se nam zdi, da imamo ali da bi utegnili dobiti vnetje slepiča, se je treba takoj obrniti na zdravnika, kajti vnetje je zelo nevarno, če pride tako daleč, da razje steno črvičastega priveska in omogoči prodiranje črevesne vsebine v trebušno votlino.

Skrivnostni general Ma

ki smo o njem poročali, da je v bitki z Japonci padel, a po drugi verziji je še živ.

Kakšne klobuke nosijo v Indiji

Čitatelj bo mislil, da gre za damsko modo, pa ni res. Če govorimo o klobukih, namreč ne moremo primerjati evropskih dam s indijskimi. Tam zadeva moda nositi pokrivalo samo moške. Ženske hodijo v Indiji bodisi golglave ali pa zavijajo glave deloma v halje, ki jih nosijo namesto obleke v našem pomenu besede. Pač so pa moški glede klobukov zelo razvajeni in izbirčni. Stari Parsi, potomci starodavnih Perzijcev, nosijo visoko, lakirano pokrivalo, podobno napoli škofovski mitri, napol pa zaboju za premog. Mlaži člani tega plemena hodijo ponosno v frakih z nekakšno kupolo na glavi, močno podobno visokemu puddingu. Mohamedani nosijo turbane, ki so čisto veliki kakor manjše skleda.

Poleg teh najznačilnejših pa naletimo v Indiji še na celo vrsto drugih moških pokrival, tako na fese, na posebne čepice derišev, na široke slamnike Kitajcev, na posebno vrsto medvedjih kučam gorskih plemen in končno na raztrgane in umazane pokrivala beračev. Večina Indov hodi bosa in njihova obleka nas spominja na naše kopalne plašče. Nekateri moški se oblačijo strogo po evropski modi, pravi Ind pa svoje narodne noše nikoli ne odloži.

Mož, ki je otvoril olimpijske igre

Viceprezident Zedínjenih držav Curtiss, ki je svačeno otvoril letošnjo olimpijado.

Ženski pokret

— Drage sestre! vzklíkne voditeljica ženskega pokreta. — Boj, neizprosen boj za svete pravice žen do popolne zmage našega pokreta! Rada odgovorjam na vsako važno stanovsko vprašanje.

— Draga sestra, zakliče mlada gospodična, — ali bi nam mogli povedati, kje ste kupili svoj krasen klobuk?

W. Junosza-Szaniawski

Ostanki na deleže

Gospod Ludwik je po obedu že vstajal od mize, ko mu je žena namignila, naj še malo počaka, rekoč:

— Danes dopoldne so mi telefonirali Tumidajski, tako prijazno so naju vabili. — Kaj pa je že zopet?

— Nič hudega... Na pustni turek nameravamo prirediti skromno domačo plesno zabavo. Se bomo vsaj malo pozabavali in razvedrili v teh težkih časih. — Oho! Seveda, da bi se potem mi čim prej revanžirali in priredili nekaj podobnega pri nas, kaj ne? Hvala lepa, zdaj niso časi za to, dušica draga.

— Nikar se ne boj, saj ne bo tako hudo. Večer pri Tumidajskih bo zelo skromen in še na deleže. Po petindvajset zlotov na vsakega, niti beliča več ne bo stalo. To je vendar poceni. In Tumidajski me je izrecno opozorila, da lahko povabiva še koga izmed naših skupnih znancev. Torej se dela zdaj baje za skupnost. Kaj porečeš na to? Meni se zdi ta načrt imeniten.

— Hm, ne vem, ne vem, — je okleval gospod Ludwik.

Krožna kolesarska vožnja po Franciji

Konec poročila o tradicionalni vožnji „Tour de France“

20. etapa: Malo-Amiens (212 km)

Ker se po vsaki prevozi etapa sestane komisija, da pretrsa razne proteste in do godišnjice v teku etape tako je ista turni ob koncu 19. etape reševala protest proti italijanskemu amaterju Barreju, češ, da se je fant nekaj časa krlil za mimovozečem avtom. Po raznih pretrgavanjih »tane vožja« Toura Desgrange, ki omeni, da če se že hoče reševati tovrstne proteste, bi se moralo ob priliki 19. etape razpravljati ne le o Barreju, temveč se več takih primerov. »Tudi jaz,« pravi mož, »sem na nekem mestu blizu Lille zalotil Demuyssra, ko je, vozeč 32 do 34 km tempo po kraju ceste, bil krit stranskega protivetja po slučajnem avtu, vozečem po sredi pota.« Ko je Desgrange nato vprašal dotičnega avtomobilista, kaj s svojo vožnjo spravlja dirkača v odgovornost zaradi kršenja tureških pravil, mu ta odgovori: »Jaz se poživim na vsa vesa pravila. Ne poznam se Demuyssra in tudi nisem prijatelj Toura. Sem navaden državljan in vožim s svojim avtom iz Lille v Dunkerque, z ne večjo ne manjšo brzino kot tako. Au revoir, monsieur! S tem oglevom pada v vožo tudi Barrelov protest.

Zmagovalec na »Tour de France« Francoz Andre Leducq

Predzadnja etapa ima svoj začetek ob 9. z nabrežja sivega Rokaveškega preliva. Po razpršenih jutranjih meglah zasije goriko sonce in dan obeta biti tople. Skupina 57 dirkačev vozi v počasnejši brzini sklenjeno, nakar se v mestu Wattenu zaradi med-etapnega cilja raztegne in po nekaj kilometrih zopet združi. Za St. Omerom (48 kilometrov) se vzdrami Cormez in s sprintom pridobi kakih 500 metrov. Kmalu se za njim spustita Aerts in Brugère, ki ga ujamejo in raztreseni dirkači se vnovič združijo. Na kontrolo, kjer je bilo za najboljše vozače v tem mestu (Bethune) nabranih nekaj tisoč frankov nagrad, so kolesarji prihrumeli 35 minut kasneje, nego je bilo predvideno. Dalje se vozi tudi skozi naselbine, kjer so v reku 26 let Toura ljudje le slišali o nekih »srečnih giganti«, sedaj pa jih prvič na lastne oči vidijo in občudujejo. Čeprav vozijo dirkači po teh krajih z brzino 20 km, so vendar zaradi vročine težji in se zdaj tu zdaj tam ustavljajo pred gostilnami, bari, vodnjaki ter tudi razgovarjajo s spremljevalci. Skozí mesto Abbeville (170 km dirja celotna skupina ob 15.58, odkoder je do cilja še 40 km. Dirkači menjajo eden za drugim večje prestance in tudi brzina poskoči sedaj na 30 km. Proga se dalje vleče po gričastem terenu. Tu in tam poskuša kak vozač z nenadnim sprintom ubežati, mora pa naku odnehati, ker so mu drugi hitro za hrbtom. V Belloy s. S. se je vidilo občestni napisi, ki namenjajo še 15 km do Amiensa. V vodstvo skupine preidejo italijanski dirkači, ki prevozišči 5 km, naletijo na spuščen železniške zatovnice. Ker je bil vlak že blizu, so agilerjši akrobati že uspeli preskočiti na drugo stran, medtem ko so manj korežni ostali odročeni. Kakih 400 metrov za srečnejšimi, ki jo urno majo proti cilju. V okolici in predmestju Amiensa se dirkačem nudi zelo slaba pot, ki je dokaj ozka in polna ostrih zavojev. Na tem terenu poskuša Camusso naskočiti Leduca, kateri pa se hrabro brani. Še kakih 500 metrov, kjer je Camusso ponovno poskušal svojo srečo, in Leducq je med prvimi privozišči na dirkališče. V enem

in trideset kroga zmaga za pol kolesa nad Lonhejem, za katerim je še skupina 10 drugih. Dve do tri minute nato sledijo še vsi ostali: 1. Leducq v času 8:16.49 (25.603 km na uro), 2. Lonche, 3. Stöpel, 4. Camusso.

21. (zadnja) etapa: Amiens-Paris (159 km)

Tudi zadnja etapa se je po skoraj enomesečnih mukah približala. Na predvečer te etape so si razni člani komisije menjali funkcije; glavni vodja Desgrange se je že istega dne z vlakom odpeljal v Pariz, belgijski delegat Steayert pa je že v Malu zapustil vožnjo, razjezivi se na Demuyssra in Rebrja, ker nista o svojem znanem ubegu pravočasno opozorila tovariša Ronseja, ki bi se kot trojica bolje odrezali. Zadnja etapa, ki naj se konča s triumfalnim sprejemom nabito polnega dirkališča Parc des Princes v Parizu, se začne ob 10. V Amiensu je ob priliki etape več prebivalstvo navdušeno pozdravljalo vse dirkače, ki so se spustili v divji beg. Že začetna brzina naša nad 32 km na uro. Da ni proga bogve kaj lepa, pričajo mnogi efekti že od samega začetka, katerih širve se kmalu zopet znajdejo v brezdi skupini, ki kompaktno vozi skozi Beauvais (60 km) ob 11.58. Na grču Bous de Mouie je že zbranih nekaj Parizanov, želijo spremljati dirkače do samega Pariza. Na belu skupine so ves čas Francozi, profesionalni in amaterji, v čijih sredini se nahaja sigurni zmagovalec Leducq, ponosno noseč zopet znamenjasti častni sviter — saj je vendar praznik in tudi njegov voliči dan, ko bo padel v roke navdušene množice. Tudi humorja ne manjka v skupini tekom vožnje. Tako n. pr. skoči a kolesa Camusso in prisede k skupini izletnikov, ko je ta pravkar zajtrkovala na nekem obcestnem travniku ter začne tam uganjati razne burke. Tudi Orrochia pogabi tam steklenico mineralne vode in jo ponuja žejnemu Di Pacou. V tekem medsebojnem »hecu« kljub visoki brzini se kolona blizu Pontoiseu, odkoder manjka do Pariza še kakih 40 km. Leducq je med prvimi, ki skoči s kolesa, da zamujenje prestopa, nakar mu sledijo še mnogi drugi. Od tu dalje je na vsej progi po obeh straneh natlačeno prazničenega ljudstva, ki navdušeno pozdravlja mimo drveče kolesarje. Že je na vidiku znameniti Eifflov stolp, čim bliže k Parizu, tem živahnější so dirkači, veselo se po dolgem in trudnem kolesarjenju začelenejo počitka. Sklenjeno pridirjajo končno v Boulogne sur Seine, v čijem območju je tudi novo dirkališče Parc des Princes. Ko pa skupina zavije s ceste v umetni tunel, ki vodi pod tribunami na dirkališče, trči z Di Pacoom amater Altenburger, s čimer zaostane prvi za nekaj metrov in izgubi tako svoj lepi položaj v sprintu, kjer Leducq ponovno toleže za malenkost Speichera in Ronseja. Prvi je zopet Leducq v času 4:52.38 (32.600 km na uro), 2. Speicher, 3. Ronsee, 4. Lapelbil. Sledilci 46 je klasificiranih z zmagovalčevim časom, ostalih sedem pa pride par minut nato.

Množica, ki je privrela na dirkališče že zarana, t. j. kakie štiri ure pred prihodom dirkačev, je velik prostor napolnila do zadnjega kotička, tako da so morali reditelji zapreti vse dohode in pustiti tako več tisočev ljudi izven dirkališča. Na sportnem prostoru samem je bilo zbranih nad 60 tisoč gledalcev, ki so posebno zmagovalcu Leduca neprestano aplavdirali in ga popolnoma zavili s cvetjem in vencji. Tudi posamezne skupine in dirkači so bili deležni burnih ovacij, ki so trajale do poznega večera.

Omembe vredna je ob tej priliki Di Pacova trmoglavost. Ko so dirkači vseh sodelujočih držav defilirali pred tisočglatvo množico, sta italijansko skupino (čeprav je ta zmagovalka v skupinski klasifikaciji) predstavljala le dva vozača in sicer Pesenti in Marchisio. Di Pacco, ki je kakor znano, podvržen pri najmanjšem uspehu (tukaj n. pr. njegova zakasnitev vled trčenja z Altenburgerom) silni nervoznosti, je takoj po cilju zbežal s Camussom in Orrochio z dirkališča, ne uklanivši se niti ponovnim pozivom upravitelja Desgrangea in drugih funkcionarjev, niti vendar za ključni celoten program Toura. Seveda se je fant naslednjega dne prišel opravičevati, pri čemer je tudi od svojih sportnih tovaršev dobil primerno lekcijsko. Končna klasifikacija »Tour de France« po 21. etapih je sledeča: Klasifikacija počasnejšikov: 1. Leducq (Francoz) prevozišči progo 4505 km v času 154:11.49 (kar znaša 29.118 km na uro), 2. Stöpel (Nemec) 0:24.03 za prvim, 3. Camusso (Italija) 0:26.21, 4. Pesenti (It.) 0:37.08; dalje Ronsee, Bonduel, Tierbach.

P. Decourcelle: 18

Prokletstvo ljubezni

Roman.

In odšel je nekam hitreje nego navadno. Ramon je vzel z mizice album fotografij in jih začel ogledovati, da bi se nekako znova seznanil z vsemi prijatelji, ki jih je bil skoraj že izgubil iz spomina. Helena je stopila h Carmen. — Kaj nisi bila na pošti? — jo je vprašala tiho. — Seveda sem bila, — je odgovorila Carmen. — A pisma? — Samo eno je bilo. — Samo eno? — Da. — Kako je to mogoče? In kaj je v njem? — Ne vem. Ima ga moj mož. Helena se je ozrla na svakinjo tako osuplo, kakor bi dvomila o njeni zdravi pameti. — Kaj?... Saint-Hyrieix, ki še ni-

koli ni bil videti tako srečen in zadovoljen kakor zdaj, on da bi vedel za to strašno tajno, ki je bila od njedovisna ne le sreča, temveč tudi življenje treh bitij...

Kaj naj vse to pomeni? Ta čas se je Ramon zadovoljno smehljaj in z zanimanjem ogledoval stare fotografije v albumu.

Carmen je povesila oči pred vprašujočim in osuplim Heleninim pogledom. Potem je pa začepetala:

— Oprostite mi, draga, dobra sestra, že zopet se zatekam k tvoji požrtvovalnosti in ljubezni.

— Kaj pa misliš s tem? — je vprašala Helena vznemirjeno.

— Ko sem zapustila moža, ki je odšel v ministrstvo, sem krenila naravnost na Place de la Bourse po pisma. Toda uradnik mi je dal samo eno pismo. Hotela sem ga prečitati, pa me je presenetil mož, ki mi je skrivaj sledil na pošto.

— Bože moj! Torej si izgubljena in ne razumem...

... da je moj mož tako miren, je-li. Kmalu boš razumela. Saj baš to sem ti hotela pojasniti, priznati ti moram nekaj zelo srčnega...

— Priznati? — je ponovila Helena. — Govori, Carmen. Mar nisi moja se-

Demuyssre, Barrel, Speicher, Büchi, Faure, Aerts itd.

Klasifikacija po skupinah. 1. Italija (Camusso, Pesenti, Orrochia) 464:57.41, 2. Francija (Leducq, Speicher, Arohaubaud) 0:05.30 za Italijo, 3. Belgija (Ronsee, Bonduel, Demuyssre) 0:07.27, 4. Nemčija (Stöpel, Tierbach, Bula) 0:38.56, 5. Švica (Büchi Alb., Antenen, Büchi Alf.) 4:08.29 za Italijo.

Klasifikacija amaterjev: 1. Barrel (Italija) 155:18.46, 2. Faure Bénot (0:07.15 za Barreloom), 3. Wauters (0:22.24), 4. Bernard, 5. Zauzi, 6. Mazeyrat, 7. Trubea itd.

Med 80 startajočih v Parizu, jih je

prislolo zopet v Pariz 57, kar je z ozirom na prevožen kalvarijo precej.

Ker po vsaki kolesarski krožni vožnji kot je »Tour de France«, »Giro d'Italia« in dr. vabijo dirkače v gostovanje po raznih dirkališčih, tako se je tudi po tem »Touru« zgodilo, da se niso vsi dirkači vrnili v svoje domove. Že vse te dni po končani naporni cestni dirki, ki se smatra za najtežavnjšo in najdaljšo na svetu, se ti žolzni kolesarji vrtijo po francoskih in drugih dirkališčih in se nekateri vrnejo k svojim rodbini šele meseca septembra. To je res pravi primer vztrajnosti!

Meščani so postali nomadi

Augvst je mesec selitev, kar se v Ljubljani zadnje dni dobro pozna

Ljubljana, 5. avgusta.

Tudi zgodovina ni pravična, saj toliko govori o preseljevanju narodov, ne omenja pa niti z besedico preseljevanja meščanov, ki ni nič manj važno ter pomembno v zgodovinskem pogledu, pa tudi v sociološkem in celo v naravoslovnem. Toda nas vsi ti razlogi in vidiki ne zanimajo in ne brigajo, moramo pa povedati, ker smo sami predvsem prizadeti, da znanost dela krivico tudi nomadam, ker med nje ne prišteva splošnih meščanov.

Meščan je v pravem pomenu besede nomad od prve do zadnje dlake, ne izvzemši ničesar, kar spada k njemu in njegovemu stanovanju, od zaboja za sneti do najljubšega hišnega prijatelja, namreč prijatelja na štirih nogah. To se sicer sliši nekoliko čudno, a meščansko nomadstvo je pač tudi takšno, ki ga ne more nihče opredeliti, pač ga pa vsak kolikor toliko občuti na lastni koži, če živi v mestu.

Kdor trdi, da so meščani filistri, jih ne pozna dobro, saj niso zapečkarji, ker niti tako dolgo ne ostanejo v enem stanovanju, da bi se ogreli počitno stoli pod njimi. V solah se uče, da so nomadi tista divja plemena, ki se selijo z živino iz kraja v kraj, kjer se pač obeta boljša paša. Toda to niso še pravi nomadi, popolni so šele meščani, ki se ne selijo neprestano zaradi živine, že izvzamemo najmanjšo govedo, pač pa zato, ker jim je nomadstvo v krvi ter ne morejo obstati dolgo v enem in istem stanovanju.

Zlasti zadnje čase so se meščanov lotile nomadske muhe, vse mesto govori o selitvah, meščanom se malodane blede zaradi teh vražjih selitev; selitve in kar je z njimi v zvezi so seveda hujske kot solnčarica in vse druge moderne bolezni. Seliti se pa mora vsak že zato, ker je moderno. Ta moda ima seveda tudi praktično ozadje, je sploh znak časa. Ko najemnik izgubi veselje plačevati najemnino, gospodar pa čakati na njo, tedaj postane nenadoma moderno, da se preseliš, čim dalje, tem bolje. Vendar ne gledamo na to zadevo s tako

prozaičnega stališča, zato je treba le reči, da se meščani tako radi selijo zgolj iz veselja. To veselje so si zdaj mnogi v polni meri privoščili in ga vključili med počitniške radosti. Na vseh cestah se pomikajo od jutra do večera težko obloženi vozovi z vso revščino in bogastvom meščanov, — nomadov. Toliko ljudi se seli ta mesec, da je na policijski stražnici zmanjkalo celo stanovanjskih prijav.

Nepoučeni tuje je oni dan vpraševal, če se ljudje selijo zaradi kakšne nalezljive bolezni. Kdove, iz česa je to sklepal, morda tudi po tem, ker se širijo po vsem mestu tako prijetni duhovi (nikar se ne ustrašite, ne mislimo Ljubljance), namreč skoraj v vsaki hiši desinficirajo kakšno stanovanje, da bi človek prav s pridom lahko uporabljal plinsko masko. K tej zadevi je nekdo pripomnil, da niso le meščani vešni begunci in da ne trpe le sami, ker nimajo plinskih mask; zadnjič je baše srečal ponoči na cesti čudno procesijo. Kar zamigljalo mu je pred očmi.

Kdor pa širi takšne neresnične govore v škodo našega slovesa ter ugleda, je seveda brezvesten element in tudi ne ve, da je naša snaga na višku. Če se radi selimo, to vendar ni elabo znamenje, nego nas kaže v luči kot res moderne. Saj se pač vsak seli v boljše moderneje, večje in lepše stanovanje. Kdor bi si upal trditii nasprotno, češ, da se meščani selijo zato, ker več ne zmorejo visokih najemnin, bi si nakopal jezo vseh meščanov-nomadov. Naše stanovanjske prilike so pač vzorne, o stanovanjski krizi niti niti več ne govorimo, pač se tožimo, da ni še dovolj ultramodernih stanovanj. Ne smeli bi pa povedati, da je nekdo tudi tožil, da se ne more več nikamor preseliti, ker je že povsod stanoval. Izbira je res za tipične nomade vedno manjša, ker se več ne gradi toliko novih stanovanj in ne prezidava starih. To so pa seveda krizi postranskega pomena v našem nomadskem življenju, ki prav nič ne pomenijo v primeri z radostmi nomadskega življenja.

Dve senzaciji za nujno silo

Če ni večjega, se zadovolje Ljubljančani v sili tudi z malim

Ljubljana, 6. avgusta.

Meščani ne žive le od kruha, morda lahko žive le kmetje od kruha in božje besede, meščani so pa višja bitja z velikimi potrebami in zahtevami ter kar umirajo, če pogrešajo dogodkov. Tako strašno torej zadnje čase, ko je tudi zastoj v pogledu senzaciji. Zlasti v četrtak je njihovo trpljenje priklopilo do vrhunca, ko se je v Ljubljani iz drobnega dežja ves dan predel takšen dolgčas, da so meščanom otekale roke; morali so namreč držati ves dan zboli pred uetmi, tako se jim je zdehalo. Zborovali so v postni veži, ki je kot nalašč za takšne namene in predvsem je namenjena vedrenju.

Popoldne je pa nekdo vrgel »bombox« med nje, češ, da se je v Zvezdi podrl kostanj in je pod njim obležalo pet penzi-jonstov. Seveda so meščani kar oživeli na prvo besedo ter tako bežali v Zvezdo, da niso niti utegnili odpreti dežnikov. Ko so se razočarani vračali, so pa prišli vseeno na račun v Selenburgovi ulici.

Nenatoma se je ustavil ves promet. Ljudje so pa drveli od vseh strani skupaj, da je voda kar brizgala od nog. Nekateri so se prepirali v ospredje s pomočjo dežnikov, mahali so okrog sebe in suvali, la si se jim moral umikati hočeš nočeš, če so ti bile pri srcu oči.

— Bežimo, velika nesreča se je pripetila! — je kričal nekdo.

— Nesreča! so vzklikli radostno ljudje v bližini.

— Nesreča! je šlo od ust do ust.

Vsi so se gnetli naprej, iztegivali vrtove in vpraševali, kaj se je zgodilo. In

čeprav so meščani pri takšnih prilikah neprekosljivo urni, vendar so videli samo nekateri, ki so se bili prvi prerili v ospredje, dogodivščino, ki je vzbudila takšno zanimanje.

Od pošte proti Zvezdi je pripeljal tramvaj, torej po levi strani ceste, ker je proga pač tako položena, nasproti po desni strani, je pripeljal tovorni avtomobil, ki se je umaknil tramvaju na levo, h knjigar-ni Tiskovne zadruge, vzporedno s tramvajem je pa pripeljal tudi pravilno po desni strani »zapraviljivček«; tovorni avtomobil se je ustavil pred zapraviljivčkom, ki pa tudi ni mogel naprej. Tramvaj se je ustavil zaradi avtomobila ter čakal, da odpelje avtomobil naprej. Tako so čakali nekaj časa drug drugega. Za tovornim avtomobilom je še pripeljal osebni ter so se začela ustavljati vozila po vrsti kot na kakšnem velemestnem cestnem križišču. Pred konjem je stopal in ga vodil za uzdo kmet, da bi se konj ne ustrašil takšnega babilonskega prometa. Šofer se ni mogel jeziti na tramvaj, pa se je na kmeta, češ, da naj zrine voz zadenski nazaj ter se umakne avtomobilu. Kmet ni mogel razumeti, takoj, zakaj bi se naj umaknil, saj je stal njegov voz edini na pravilni strani.

Končno se je premaknil tramvaj, saj je bilo dovolj prostora za neovirano vožnjo, tedaj je pa tudi kmet začel potiskati konja, česar pa ni bilo več treba. Promet se je srečno razvozljaj ob velikem občalovanju meščanov.

Podobno senzacijo so vželi takoj potem na Marijinem trgu. (Podobno po obsegu.)

Čka... da sem...

— Ne! — jo je prekinila Carmen ne le, da bi jo pomirila, temveč tudi da bi ji ne bilo treba slišati iz teh dražestnih, čistih ust besede, ki bi bila njena obsodba.

— Ne, samo tega nikar ne misli! Ah, za vse na svetu bi ne prenesla take žalitve. Dejala sem mu, da gre najbrž za krščansko delo umiljenja za bedo, ki jo hočeš olajšati, ne da bi vedela levica, kaj dela desnica. Njemu seveda niti na misel ne pride dvomiti o tvoji poštenosti in verjeti mi, da te spoštuje zdaj boli nego kadarkoli.

— Torej še ena laž več in še kakšna laž! — je vzdihnila Helena.

— Kaj hočeva, sestra! Drugega izhoda ni bilo.

— Da... je šepetala Helena. — prav praviš.

— Toda pomiri se. — Je nadaljevala Carmen, — to sumiš, ker ti bi se bilo dotaknilo tebe, mojega angela varuha, mi je bilo strašno šola.

— Kje pa je zdaj to nesrečno pismo? Se vedno v rokah tvojega moža?

— Da. Dejal je, da ti ga izroči čim prej. Se malo potpni in pazi, da se ne izgubi.

Pozvonilo je k obedu in v salon je

Od nekod so pripeljali na trg veliko kolo. Treba je pač pogledati, če vse tuhtanje ne pomaga, saj je v obodu mlinski kamen ali perpetuum mobile. Meščani so sklepali po pripravih za rastovarjanje, da mora biti na vozu nekaj posebnega. Toda baš zaradi tega so se nekoliko bolj čudne reči ter so jo opazovali od daleč.

Priprave so bile končane, naredili so položeno oder, da bi po njem svahtili kolo na tla. Tedaj so pa ljudje pogumno pritisnili naprej, vsak je hotel videti natančno, kako se bo kolo valilo, bo čeprav se zvali po njem. Treba jih je bilo odgnati z energičnim kričanjem.

Delavci so se uprli v kolo ter ga potisnili na strmino. Kolo se je začelo valiti, nakar je zabreščal oder pod njim ter se podrl, kolo se je zvalilo le nekaj korakov. Obod se je pri padcu toliko zlomil, da so meščani ugotovili, da je v njem kabel.

— Da bi prej to vedel! Pa stojim na dežju in gledam kot bik nova vrata! Se je hudoval meščan sam nad seboj. Večina je pa bila zadovoljna, saj vrag zoblje v sili tudi muhe.

Šahovski turnir na prostem

Šahovski turnirji se prirejajo že običajno v večjih letoviških krajih, saj je to gotovo primerno načelu: utile cum dulce, združiti koristno s sladkim. Vendar so ti turnirji navadno v več ali manj zaprtih dvoranah. In rekli so: zakaj naj bi gornjeja načela ne razširili še bolj in šli na prost? Prav tako so si zamislili jeseniški delavci in šahovski odsek jeseniške »Svobode« vabi s tem vse šahiste iz naše in sosednih banovin ter vse šahovske klube, da se udeležijo v nedeljo 14. in v ponedeljek 15. t. m. po njem organiziranega prvega šahovskega turnirja na prostem: v enem najkrajšjih, pa žal še premalo znanem predelu Slovenije: Na Galerijah kraljevica Andreja ob Poključki luknji nad Bledom.

Turnir, na katerega še enkrat vabimo vse šahiste in šahovske klube ter odseke, se prične v nedeljo dne 14. t. m. ob 10. dop. po prihodu jutranjega izletniškega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.10 zjutraj in prihaja na postajo Podhom ob 7.42 zjutraj. S postaje Podhom skupen odhod do ene ure oddaljenih galerij. Vožnja polovična.

Turnir vodi g. Perko Vencelj od šahovskega odseka »Svobode« in igra se po izločilnem sistemu. Končni zmagovalec dobí krasen pokal s primernim napisom v trajno last.

Prijavnina znaša za člane zveze »Svoboda« za Jugoslavijo 10 Din, za ostale udeležence pa 20 Din in jih je treba poslati na poštoupranišnični račun Splošne hranilnice in posojilnice za Jesenice in okolico na Jesenicah št. 11.950. Prijave naj se pošljejo pa na naslov g. Ivana Zona, šahovski odsek »Svobode« podružnica Jesenice.

Ker je pričakovati velike udeležbe, prosimo, da šahisti po možnosti prinese s seboj šahovnice in naj to sporoče odseku v prijavi.

V primeru slabega vremena se bo vršil turnir v restavraciji Vintgar v Vintgarju. Za hrano bo preskrbljeno. Lahko se preskrbi tudi prenočišče, kar naj se pravočasno javi. — Šahovski odsek »Svobode«

Iz Celja

— Dobrodelni koncert. Celjska železnica godba priredi v nedeljo 7. t. m. dopoldne v mestnem parku dobrodelni koncert v prid slepemu celjskemu skladatelju g. Edvardu Julebergerju. Orkester bo izvajal tudi več skladb g. Julebergerja.

— Nočno lekarniško službo ima do vstega petka 12. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

— Celjske in gabske brivnice bodo v nedeljo 14. t. m. odprte od pol 8. do 12. dopoldne, na praznik 15. t. m. pa bodo ves dan zaprte.

— SK Jugoslavija: SK šoštanj. Poleg teniškega turnirja in prvenstvene nogometne tekme med SSK Celjem in celjskimi Atletiki se bo vršila v nedeljo 7. t. m. s pričetkom ob 10. dopoldne na Glaziji tudi nogometna tekma med SK Jugoslavijo iz Celja in SK šoštanjem.

— Predavanje o socialnem zavarovanju trgovcev in obrtnikov. Tadić Ljubljanske Zbornice za TOI g. dr. Pless bo predaval v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v dvorani Obrtnega doma v Celju o mojstrskem socialnem zavarovanju proti bolezni, starosti, onemoglosti in smrti, ki ga predpisuje novi obrtni zakon za trgovce in obrtnike. Trgovci in obrtniki iz Celja in okolice, udeležite se tega važnega predavanja!

stopil Saint-Hyrieix.

— Pa nojdimo, danes bomo zadnji-krat obedovali skupaj; to bo poslovilni obed. Vendar pa ni da bi moral biti žalosten.

Dnevi pred odhodom minejo hitro. Vendar se je pa zdela, da če Carmen čas mnogo prepočasi; opetovano je stopila k svakinji in jo vprašala z drhtečim glasom:

— No?

— Še nič. — je odgovarjala Helena. Končno, tik pred odhodom, je stopil Saint-Hyrieix k Heleni, rekoč:

— Dragá Helena, nekaj vam moram izročiti, obenem pa prositi vas odpuščanja, da sem pogledal v tajno vaše dobrodelnosti. Prosim vas, da sprejmete tudi iz mojih rok nekaj za siromake.

In s pismom Roberta d'Alboiza ji je izročil bankovec.

Na kolodvoru je Carmen izrabila trenutno možovo odsotnost, da je pognila Heleno v kot in jo vprašala, če že ima pismo.

— Da, takoj ti ga izročim. — je odgovorila Helena.

— Ne, lahko bi nahu videl in bi bil zopet ljubosumen. Sicer pa tudi ne vem, če bi utegnila pismo prečitati. Ko se vrneš domov, ga prečitaj in seži.

Graški velesejem

(GRAZER MESSE)

27. AVGUSTA DO 4. SEPTEMBRA 1932

Jubilejna razstava govedi

OD DNE 27. DO 30. AVGUSTA 1932

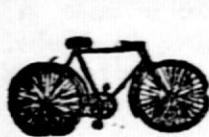
Razstava perutnine

OD DNE 1. DO 4. SEPTEMBRA 1932

Glavno razpečevališče sejmskih izkaznic ima banka BEZJAK, MARIBOR, Gospodarska ulica št. 25

NOVI VINODOL

najlepše kopališče na Gornjem Jadranu z velikimi in lepimi plažami. 2 km dolga obalna pot ob lepem parku. Tenis igrišče. Prvorazredni hoteli in penzioni ter mnogo vil, obdanih od borov. Pojasnila daje Zdraviliška komisija. 146

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, triciklji, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

BEŠTER LENART,

zasebnik

dne 6. t. m. po daljšem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga pokojnika bo v nedeljo, dne 7. avgusta 1932 ob 5. uri popoldne od doma žalosti, Bleiweisova cesta št. 13, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1932.

VELICAN in LENART, sinova,
in ostali sorodniki.

Zahvala

Povodom bridke izgube naše nepozabne soproge, zlate mamice, sestre in tete, gospe

MARIJE KLEŠNIK

izrekamo najsrčnejšo zahvalo za vse izraze sožalja. Posebno zahvalo smo dolžni Društvu Kola jugoslovenskih sester v Mostah, pevskemu društvu »Zvezda« Moste ter vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti k večnemu počitku.

Moste, Ciglarjeva ulica, 6. VIII. 1932.

Zalujoči soprog in otroci

Zahvala

Za brezštevilne dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi našega ljubljenega soproga, očeta, brata itd., gospoda

Leona Pogačnika

gostilničarja, kavarnarja in posestnika

za poklonjeno cvetje, za vse pismene in ustne izraze sožalja, za številno spremstvo na njegovi poslednji poti, posebej pa še g. dr. Mavriciju Rusu za požrtvovalni trud za časa njegove bolezni, dalje pevcem pevskih društev »Krakovo—Trnovo« in »Slavca« za ganljive žalostinke izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo. Maša zadušnica se bo brala v torek, dne 9. avgusta 1932 ob 9. uri v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Ljubljana, dne 6. avgusta 1932.

Zalujoči ostali.

ŠPEDICIJA TURK

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban št. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi turiva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjski uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban št. 2157.

Naznanilo!

T v r d k a

L. ROT, krznarstvo, Mestni trg 9

v LJUBLJANI, vljudno naznanja, da se je preselila v lastne prostore

na Mestnem trgu št. 5

(blizu magistrata)

S kvalitetnim blagom, nizkimi cenami in solidno postrežbo se bo potrudila zadovoljiti p. t. odjemalce ter prosi za nadaljno naklonjenost. — Tel. 2005.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

STANOVANJA

LE BOLJSI OSEBI

se odda opremljena solčna soba v sredini mesta s souporabo kopalne. Napoleonov trg št. 5/I od 3. do 5. ure popoldne. 3010

TRI LOKALE

s trgovsko opremo in trisobno stanovanje s pritliklinami, vodovodom in elektriko, primerno tudi za pisarno, oddam s 1. avgustom t. l. Dopise na naslov: Simerl Josip, Šostanj. 3035

STANOVANJE

dveh sob, kuhinje in pritliklin oddam s 1. septembrom. — Ciglarjeva ulica 39, Moste. 3059

GLASPA

KLAVIRJI, PIANINI

prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MURZIK«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. 18/T

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

OD DIN 15.— prodaja »Slager«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktorije« palače). 69/T

KUPIM

NAMIZNA JABOLKA

in slive, vagonске množine, kupi Jos. Rože & Co., Maribor, Pobrežje. 3051

SLUŽBE

ZA BEOGRAD IN SRBIJO

išče resen zastopnik zastopstvo proti plači in proviziji. Na razpolago reference slovenskih tvrdk. Ponudbe na naslov: Marković, Riga Fera 5, Beograd. 3033

BRIVSKEGA VAJENCA

sprejemem takoj. Branko Cerjak, brivec, Gosposvetska cesta št. 7. 3055

FOTO-POMOČNICA

verzirana v vseh delih moderne fotografije, išče nameščenje v boljšem ateljeju. Ponudbe na naslov: Šebesčar, Dubrovnik, Tabakarije 157. 3045

NEPREMIČNINE

DVA LOKALA

za trgovino ali pisarno odda D. Rovšek, Kolodvorska ulica št. 35. 81/T

ENOSTANOVANJSKA HIŠA novozgrajena, z vrtom in sado nosnikom, v lepem in zdravem kraju v Sevnici ob Savi, 5 minut od kolodvora, ugodno na prodaj. Posebno priporočljivo za upokojece. Pojasnila daje Josip Merc, restavracija, Sevnica (kolodvor). 3036

NOVO HIŠO

z dvema sobama, kuhinjo in vrtom za 34.000 Din prodam v Mariboru. Pojasnila daje: Zagorski, Maribor, Sodna ulica št. 30. 3052

TRISOBNO HIŠO

s hišno vodno motijo, hlevom in njivo, pripravno za obrtnika, za 25.000 Din prodaja Luka Sevnica, Radomlje. 3047

PRODAM

»INDIAN«

štiricilindski, s prikolicco in vsemi pritliklinami, vožen 2500 kilometrov, pod zelo ugodnimi pogoji prodam proti gotovini. Vprašati v parfumeriji Belle Dame, Zagreb, Preobraženska br. 1. 3034

LUTZovo PEČ

veliko, malo rabljeno, ugodno prodaja — Geršak, Prečna ulica 4. 3060

RAZNO

BRUSNICE

prvovrstne po dnevnim cenam od 5 kg naprej razpošilja Henrik Zechner, trgovec, Libeliče, Ko-roško. 3049

OPOZORILO!

Mestna občina Ljubljanska bo tlakovala ceste Za Gradom še v tej sezoni z drobnim granitnim tlakom. S tozadevnimi predpripravi in planiranjem se prične že prihodnji teden, na kar se ljubljansko občinstvo opozarja, da bo imenovana prodaja od ponedeljka dne 8. avgusta do nadaljnjega za vsak promet zaprta. 3054

NARAVEN MALINOVEC kilogram Din 15.— se dobi: Sv. Petra cesta 83, dvorišče. 3053

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

AKO JAGODE SADITE v avgustu, imate sponkladi že sad. Razveselite Vaše otroke in sebe! Zahtevajte cenik! — Drevesnica Rosenberg, Maribor. 3012

TRPEZNI AFRIK MODBOCI

samo Din 220.—

spalne fotelje, fino izdelane. Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER,

LJUBLJANA, Marijin trg 2
Telefon 2622

TUDI POHISTVO

NA OBROKE! Kompletna spalnice od 2200 Din omare od 450 » postelje od 250 » kuhinjske odprave od 900 » kuhinjske kredence od 500 » Največja izbira pohištva! Vse drugo pohištvo se izvršuje po najmodernejših načrtih: sprejemajo se vsakovrstna mišaraka naročila in popravila po najnižjih cenah — samo pri MIZARSTVU »SAVA« Kolodvorska ulica 13 Dunajska cesta 36. 77/T

DANES OTVORITEV

nove, krasno urejene velike

dvorane pod kavarno »METROPOL« (Miklič)

z godbo in plesom - Cene normalne - Obleka promenadna

Priporočam se za obilen obisk

VSTOP PROST!

HOTELIR MIKLIČ.

MALI OGLASI

V SLOV. NARODU SO NAJCENEJŠI

BESEDA PO 50 par

POSLUŽUJTE SE UGODNE PRILIKE!

VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV, ENTLANJE, AZURIRANJE, PREDTISKANJE »BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA

Tvrdba

Singerjevi šivalni stroji

se je preselila

v Gajevo ulico št. 3

poleg nebotičnika

Makarska

Najcenejše in najlepše
morsko kopališče na Jadranu

Prometni zavod za premog

d. d. Ljubljana.

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS tvariški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/I

Klišeeje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Južografika

Sv. Petra nasip
št. 23
Telefon 2495